

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **finanse i rachunkowość**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

Data przeprowadzenia wizytacji: **28-29 listopada 2022 r.**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	26
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	35
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	38
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	43
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	46
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	49
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	53
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	54
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA
2. dr Agnieszka Jakubowska, członek PKA
3. mgr Jakub Szczepkowski, ekspert ds. pracodawców
4. Aleksandra Peplowska, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym na Wydziale Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku - Prezydium PKA Uchwałą 59/2017 z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie oceny programowej kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym na Wydziale Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym wydało ocenę pozytywną. Wszystkie przyjęte przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteria jakościowe oceny programowej uzyskały ocenę „w pełni”. W ramach ww. uchwały nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams (Uchwała Nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023). Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 181 ECTS (S) lub 180 ECTS (NS)	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin / 6 miesięcy / 40 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. Bankowość i usługi finansowe 2. Finanse małych i średnich przedsiębiorstw 3. Rachunkowość i podatki 4. Specjalista kadr i płac	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	229	1031
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1544 godzin	828 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Liczba ECTS: 94,1 – 96,4*	Liczba ECTS: 69,7 – 70,0*
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	Liczba ECTS: 132,7 – 140,4*	Liczba ECTS: 114,4 – 124,1*
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	100 ECTS	100 ECTS

* w zależności od specjalności

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{5,6}	ekonomia i finanse (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 100 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	480 godzin / 3 miesiące / 20 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. Analityk finansowy 2. Biegły rewident 3. Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	54	628
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁸	785 godzin	Liczba godzin: 514 – 568*
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	50,2 ECTS	Liczba ECTS: 40,2 – 42,6*
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	74,8 ECTS	Liczba ECTS: 67,2 – 69,3*
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	67 ECTS	67 ECTS

* w zależności od specjalności

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym studia I i II stopnia wpisuje się w treść Strategii Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030, która została wypracowana po długotrwałych i szeroko zakrojonych pracach analitycznych, strategicznych i kreatywnych, w które zaangażowana była większa część społeczności akademickiej WSB we Wrocławiu, jak również interesariusze zewnętrzni (partnerzy biznesowi, pracodawcy, przedstawiciele instytucji związanych z Uczelnią). Senat Uczelni przyjął ją Uchwałą nr 51/2022 z dn. 19 kwietnia 2022 r. W Strategii Uczelni zaplanowano trzy programy strategiczne:

1. Społeczność skoncentrowana jest na osiągnięciu efektów współdziałania i korzyści z kreowanych w środowisku akademickim połączeń, która dodatkowo wprowadza projekty służące wzmacnianiu siły oddziaływania lokalnego i międzynarodowego poprzez integrowanie społeczności akademickiej oraz kreowanie efektów synergii płynących z obecności Uczelni w Grupie WSB/DSW.
2. Programy rozwojowe to sześć projektów, skierowanych na intensywny rozwój Uczelni, będący odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby rynków: dolnośląskiego i opolskiego, z perspektywą międzynarodową, a także stanowiący wyraz potencjału i ambicji Uczelni. Projekty te zmierzają w kierunku znaczącego poszerzenia oferty kształcenia, wzmocnienia dotychczasowej oferty m.in. poprzez wdrożenie szeregu innowacji programowych, dydaktycznych i technologicznych.
3. Infrastruktura i obsługa wprowadza rozwiązania, mające zapewnić realizację programów rozwojowych i zapewnić inspirujące, innowacyjne warunki kształcenia. Koncentrują się one na rozbudowie infrastruktury dydaktycznej, informatycznej, laboratoriów i pracowni specjalistycznych, szeroko zakrojonej technologizacji dydaktyki oraz doskonalenia procesów, ze szczególnym uwzględnieniem rozbudowy bazy dydaktycznej Uczelni o nowe komfortowe budynki w obu lokalizacjach Uczelni: Wrocławiu i Opolu.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym studia I i II stopnia mieszczą się w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany (100% ECTS). Nadrzędnym celem kształcenia na kierunku o profilu praktycznym, jest przygotowanie wykwalifikowanych absolwentów studiów I i II stopnia, mających profesjonalną wiedzę i umiejętności niezbędne do podjęcia pracy w zawodach, w których wymagana jest bardzo dobra znajomość zagadnień finansowych i tych związanych z rachunkowością, a także wyposażenie ich w kompetencje społeczne umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie w środowisku zawodowym.

Dla studiów pierwszego stopnia to w szczególności: osiąganie wysokiego i wszechstronnego poziomu przygotowania praktycznego przez absolwenta; wyposażenie absolwenta w solidną wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości; zrozumienie i stosowanie przez absolwenta metod pracy z oprogramowaniem występującym w przedsiębiorstwach; wyrabianie u absolwenta nawyku wykorzystywania nowoczesnych narzędzi technologii informacyjnych w miejscu pracy i w procesie samokształcenia, szczególnie w zakresie pozyskiwania informacji, zarządzania informacją, tworzenia, przygotowywania i prezentacji materiałów, w celu przygotowania absolwenta do pełnienia roli członka społeczeństwa informacyjnego.

Dla studiów drugiego stopnia to w szczególności: pogłębianie u absolwenta kompetencji związanych z umiejętnościami, jakie są wymagane w finansach i rachunkowości z uwzględnieniem wybieranych specjalności; pogłębianie i uporządkowanie wiedzy szczegółowej absolwenta, kształtowanie jego umiejętności określania powiązań studiowanej specjalności z innymi dyscyplinami; kształtowanie u absolwenta umiejętności przeprowadzania krytycznej analizy i interpretacji różnych rodzajów tekstów, w tym specjalistycznych; umiejętne i efektywne dobieranie oraz wykorzystywanie przez absolwenta pogłębionych umiejętności badawczych w celu rozwiązywania, także nietypowych problemów w obrębie studiowanej specjalności.

Konstrukcja programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym, studia I i II stopnia, buduje kompetencje wytyczając kierunki, na których koncentrują się działania i rozwój Uczelni. Uczelnia doskonali się w innowacyjnym i praktycznym kształceniu dla wyzwań przyszłości. Zaplanowane w strategii programy strategiczne zmierzają do znaczącego rozwinięcia infrastruktury Uczelni (w tym o infrastrukturę IT, laboratoria specjalistyczne, budynki), co obejmuje także infrastrukturę wykorzystywaną na kierunku finanse i rachunkowość. Szczególnym przykładem takich rozwiązań w ramach aktualnego programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość jest projektowanie nowej specjalności *analiza danych biznesowych* symulacje firmy.

Koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym studia I i II stopnia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Praca nad doskonaleniem praktyczności kierunku nadzoruje menedżer, który jest odpowiedzialny za rozwój, jego zadaniem jest również współpraca z partnerami biznesowymi w procesie dostosowywania koncepcji kształcenia do wymagań pracodawców.

Koncepcja, cele kształcenia, w tym specjalności na kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym studia I i II stopnia są konsultowane ze specjalistami z określonej dziedziny oraz z przedstawicielami biznesu, który jest głosem doradczym w zakresie kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Koncepcja ta jest systematycznie rozszerzana bądź modyfikowana. Rozważane są aktualne trendy na rynku pracy, a także opinie interesariuszy zewnętrznych, wyrażane podczas konsultacji formalnych i nieformalnych.

Przykładem wyjścia poza kanon działań jest podjęta współpraca ze szkołami – warsztaty dla uczniów profilu ekonomicznego X LO nt.: „Księgowość MŚP” (Projekt Społeczne i technologiczne kompetencje ucznia, POWR.03.01.00-00-T099/18).

Dla sprawnej wymiany wiedzy, doświadczeń i poglądów, a także dla wsparcia prac koncepcyjnych w zakresie rozwoju kierunku powołano Radę Biznesu kierunku finanse i rachunkowość. W skład Rady Biznesu wchodzi przedstawiciele otoczenia gospodarczego, pracodawców i praktykodawców: przedsiębiorstw i instytucji państwowych. To pracodawcy zwracają uwagę na aktualne potrzeby rynku pracy związane zarówno z zapotrzebowaniem na pracowników i co niezwykle istotne, na ich kompetencje. Przykładem takich działań są spotkania z pracodawcami – Career Trends 2022.

Studenci mają swój udział w tworzeniu kierunku wypowiadając się anonimowo w badaniu ankietowym Ocena Kadry Dydaktycznej (OKD) oraz Badaniu Atrybutów Marki (BAM). Wyniki BAM brane są pod uwagę przy pracy nad programem studiów.

Koncepcja, cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym studia I i II stopnia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na

odległość i wynikające stąd uwarunkowania. W projektowaniu programu kształcenia wykorzystano wzorce krajowe i międzynarodowe. Skorzystano z doświadczenia w zakresie budowy programu w oparciu o efekty kształcenia oraz zasady określania wymiaru punktów ECTS uczelni, takich jak: Franklin University, Florida State University czy Troy University w USA.

Efekty uczenia się przyjęte dla studiów pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, które zakładają dostosowanie programu studiów do wymagań pracodawców i rynku pracy. Służy temu praktyczny profil studiów nastawiony na wyposażenie absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia w profesjonalną wiedzę i umiejętności oczekiwane na rynku pracy w zawodach, w których wymagana jest znajomość zagadnień finansowych, w tym związanych z rachunkowością oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy w tym zakresie, a także kompetencje społeczne umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie w środowisku zawodowym. Efekty uczenia się przyjęte dla obydwu poziomów studiów są zgodne z ich praktycznym profilem.

Dla studiów pierwszego stopnia przyjęto 16 efektów w zakresie wiedzy, 15 w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych. Kluczowe efekty uczenia się z zakresu wiedzy zakładają, że absolwent: zna terminologię używaną w finansach i rachunkowości; zna miejsce nauk o finansach i rachunkowości w systemie nauk społecznych, zna powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą, zna sposoby i metody pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania danych i informacji ekonomicznych pochodzących z różnych źródeł oraz ich prezentowania ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania sprawozdania finansowego, zna metody matematyczne, statystyczne, ekonometryczne i techniki informatyczne związane z finansami i rachunkowością oraz możliwości ich wykorzystania w finansach i rachunkowości, rozumie zagadnienie zmiany wartości pieniądza w czasie oraz wskazuje możliwości jego zastosowania w finansach i rachunkowości, zna przepisy prawa i inne normy regulujące funkcjonowanie podmiotów w gospodarce. Należy wskazać, że w opisie efektów uczenia się z zakresu wiedzy nie użyto sformułowania o zaawansowanym stopniu jej znajomości i rozumienia. Efekty uczenia się nie są tym samym zgodne z charakterystykami drugiego stopnia przyjętymi dla 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218)). Zespół oceniający zaleca dostosowanie efektów uczenia się do wymagań dotyczących zaawansowanego stopnia wiedzy.

Kluczowe efekty uczenia się z zakresu umiejętności zakładają, że absolwent potrafi posługiwać się terminologią z zakresu rachunkowości i finansów, umie przeprowadzić analizę ekonomiczną jednostek gospodarczych, potrafi oceniać efektywność i ryzyko rozwiązań problemów z zakresu finansów, potrafi stosować przepisy prawne oraz normy związane z finansami i rachunkowością, potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej zróżnicowane role. Do kluczowych efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych należy gotowość: do określania priorytetów służących do realizacji określonego przez siebie lub innych celu bądź zadania, do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, do postępowania w sposób przedsiębiorczy. Wskazano odniesienia efektów w tych trzech zakresach do wszystkich charakterystyk uniwersalnych dla kwalifikacji na poziomie szóstym. Opracowane zostały macierze wskazujące, na jakich zajęciach są realizowane poszczególne efekty uczenia się.

Dla studiów drugiego stopnia przyjęto 11 efektów w zakresie wiedzy, 13 w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych. Kluczowe efekty uczenia się z zakresu wiedzy zakładają, że

absolwent zna zaawansowaną terminologię używaną w finansach i rachunkowości, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w nauce i praktyce, ma rozszerzoną wiedzę o celach, organizacji, uwarunkowaniach prawnych i funkcjonowaniu jednostek w obszarze finansów i rachunkowości w aspekcie krajowym i międzynarodowym, ma wiedzę o relacjach między instytucjami finansowymi, systemem finansowym i realną sferą gospodarki, wyjaśnia potrzebę harmonizacji i standaryzacji prawnych regulacji w rachunkowości, wskazuje i identyfikuje obowiązujące akty prawa finansowego obowiązujące w Unii Europejskiej. Należy wskazać, że w opisie efektów uczenia się z zakresu wiedzy nie użyto sformułowania o pogłębionym stopniu jej znajomości, lecz o zaawansowanym. Efekty uczenia się nie są tym samym zgodne z charakterystykami drugiego stopnia przyjętymi dla 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zespół oceniający zaleca dostosowanie efektów uczenia się do wymagań dotyczących pogłębionego stopnia wiedzy.

Kluczowe efekty uczenia się z zakresu umiejętności zakładają, że absolwent potrafi samodzielnie identyfikować zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze w kategoriach finansów i rachunkowości, wykorzystywać międzynarodowe i krajowe regulacje prawne z zakresu rachunkowości i finansów do rozwiązywania problemów praktyki, posługiwać się zdobytą wiedzą teoretyczną z finansów i rachunkowości do samodzielnej analizy przyczyn, przebiegu i konsekwencji zjawisk oraz procesów ekonomicznych, stosować przepisy prawa finansowego. Do kluczowych efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych należy gotowość: do określania priorytetów służących do realizacji zadań własnych i grupowych, przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej, identyfikacja i rozstrzyganie dylematów związanych z wykonywaniem zawodu. Wskazano odniesienia efektów w tych trzech zakresach do wszystkich charakterystyk uniwersalnych dla kwalifikacji na poziomie siódmym PRK. Opracowane zostały macierze wskazujące, na jakich zajęciach są realizowane poszczególne efekty uczenia się.

W sylabusach opracowanych dla poszczególnych zajęć ujętych w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia sformułowane są odnoszące się do nich efekty uczenia się. Obejmują one od jednego do kilku efektów w każdym z zakresów, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W przypadku każdego efektu uczenia się przyjętego dla danych zajęć wskazano jego odniesienia do kierunkowych efektów uczenia się. Efekty zajęciowe są dostosowane do specyfiki zajęć. Sylabusy zawierają również cele uczenia się przyjęte dla danych zajęć. Określają one jakie efekty uczenia się są realizowane w ramach poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów. Kierunkowe i zajęciowe efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek studiów oraz stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Efekty uczenia się, zarówno dla studiów pierwszego jak i drugiego stopnia, uwzględniają nabycie umiejętności praktycznych wymaganych od absolwenta kierunku finanse i rachunkowość. Zakładają także, że absolwent studiów pierwszego stopnia zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu finansów i rachunkowości. Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia zakładają nabycie kompetencji z języka obcego na poziomie biegłości B2+ oraz poznania języka specjalistycznego. Dla obydwu poziomów studiów uwzględniają również kompetencje społeczne, jak wskazano powyżej na przykładzie kluczowych z nich, niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty przyjęte dla poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia zostały określone w sposób zrozumiały. Ich sformułowanie jest

zgodne z terminologią i językiem przyjętym w ramach dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Efekty te są sformułowane w sposób realistyczny i możliwe do osiągnięcia przez studentów poprzez pełną realizację programu studiów. Sposób ujęcia efektów uczenia się, zwłaszcza rozwinięte efekty zajęciowe, pozwala na stworzenie systemu skutecznej weryfikacji oraz wyrażenie oceny stopnia ich osiągnięcia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunku finanse i rachunkowość profil praktyczny są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy oraz zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Efekty uczenia się dla ocenianego kierunku studiów są zgodne z wymaganiami określonymi w przepisach odnoszących się do studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym poza:

1. Brakiem dla studiów pierwszego stopnia określenia (zgodnie z wymaganiami 6 poziomu PRK) znajomości i rozumienia w stopniu zaawansowanym elementów składowych wiedzy,
2. Brakiem dla studiów drugiego stopnia określenia (zgodnie z wymaganiami 7 poziomu PRK) znajomości i rozumienia w stopniu pogłębionym elementów składowych wiedzy.

Efekty uczenia się przewidują kształtowanie umiejętności praktycznych w zakresie zawodu finansisty oraz znajomość języka obcego odpowiadającą poziomowi studiów. Są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany. Odpowiadają także stanowi praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

1. Zaleca się na studiach pierwszego stopnia dostosowanie opisu efektów wiedzy do wymagań określonych dla 6 poziomu PRK, tj. wskazanie na znajomość i rozumienie odpowiedniej wiedzy w stopniu zaawansowanym.
2. Zaleca się na studiach drugiego stopnia dostosowanie opisu efektów wiedzy do wymagań określonych dla 7 poziomu PRK, tj. wskazanie na znajomość i rozumienie odpowiedniej wiedzy w stopniu pogłębionym.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Przedmiotem analizy w ramach niniejszego kryterium jest program studiów przyjęty Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr 31/2022 z dn. 22 marca 2022 r., realizowany od roku akademickiego 2022/2023.

W programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia ujęte są treści programowe o charakterze ogólnym i kierunkowym, do których należą w szczególności treści z zakresu ekonomii, komunikacji społecznej, stosowania narzędzi IT, języka obcego, prawa w finansach, socjologii, analizy finansowej, bankowości i ubezpieczeń, finansów osobistych, finansów publicznych, matematyki finansowej, metod ilościowych w finansach, rachunkowości, rynków finansowych. Są one uzupełnione o treści programowe o charakterze specjalistycznym. Aktualna oferta specjalności dla naboru podstawowego przeprowadzonego na rok akademicki 2022/2023 obejmuje na studiach pierwszego stopnia 4 specjalności: *bankowość i usługi finansowe, finanse małych i średnich przedsiębiorstw, rachunkowość i podatki oraz specjalista kadr i płac*. Uszczegółowienie wskazanych treści programowych oraz wsparcie literaturą przedmiotu jest zawarte w sylabusach zajęć. Dzięki odpowiednio szerokiemu ujęciu są to treści kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Wskazane treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Uwzględniają także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej czy gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku. Należy wskazać, że na studiach stacjonarnych, zgodnie z wymaganiami, prowadzone są zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin.

Na studiach drugiego stopnia w programie studiów ujęte są treści programowe o charakterze ogólnym z zakresu: języka obcego w finansach, praktycznych aspektów prawa, współczesnych problemów społeczno-gospodarczych, treści kierunkowe z zakresu analizy instrumentów finansowych, makroekonomii, polityki pieniężnej, rachunkowości zarządczej i rachunku kosztów, standardów sprawozdawczości finansowej, zarządzania projektem inwestycyjnym. Uzupełnieniem są treści specjalnościowe realizowane w ramach 3 specjalności: *analityk finansowy, biegły rewident oraz rachunkowość i sprawozdawczość finansowa*. Uszczegółowienie wszystkich treści programowych oraz wsparcie ich literaturą przedmiotu ma miejsce w sylabusach zajęć. Są to treści kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Tak określone treści programowe są zgodne z efektami uczenia się i uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej czy gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku.

Studia pierwszego stopnia trwają 3 lata (6 semestrów). Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów stacjonarnych wynosi 181, a niestacjonarnych 180. Natomiast studia drugiego stopnia trwają 2 lata (4 semestry). Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia tych studiów wynosi 100. Do ustalenia nakładu pracy przyjęto, że jeden punkt ECTS odpowiada efektom uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta co najmniej 25 godzin pracy. Kalkulacje punktów ECTS dla wszystkich zajęć ujętych w programie studiów zamieszczone są

w sporządzonych dla nich kartach. Zostały one sporządzone odrębnie dla zajęć wymagających bezpośredniego udziału studenta i nauczyciela akademickiego, z jednoczesnym podziałem na formy zajęć oraz dla pracy własnej studenta. Uwzględniono przy tym różne proporcje podziału na te dwie grupy dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Tak określony czas trwania studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ich ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć, są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia wynosi łącznie 2504, a w programie studiów niestacjonarnych 1788. W obydwu przypadkach zaliczono do nich po 960 godzin praktyki zawodowej. Liczba punktów ECTS przyporządkowanych do tych zajęć wynosi odpowiednio 94,1-96,4 i 69,7-70,0, w zależności od specjalności. W przypadku studiów stacjonarnych jest to 52-53% łącznej liczby punktów ECTS, co oznacza spełnienie wymagań w tym zakresie. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów stacjonarnych drugiego stopnia wynosi łącznie 1265, a w programie studiów niestacjonarnych 994-1048. Także w tym przypadku uwzględnia ona po 480 godzin praktyki zawodowej. Liczba punktów ECTS przyporządkowanych do tych zajęć wynosi odpowiednio 50,2 i 40,2-42,6 w zależności od specjalności. W przypadku studiów stacjonarnych jest to 55,2% łącznej liczby punktów ECTS, co oznacza spełnienie wymagań w tym zakresie. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów została określona w karcie sporządzonej dla każdego zajęcia. Zarówno łączna liczba godzin dla całych programów studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia w obydwu ich formach pozwala na osiągnięcie przez studentów kierunkowych i zajęciowych efektów uczenia się.

Na studiach pierwszego stopnia zajęcia realizowane są w następującej sekwencji: zajęcia z języka obcego prowadzone są w semestrach 1-4 na studiach stacjonarnych i 2-3 na niestacjonarnych, zajęcia kształcenia ogólnego, podstawowe i kierunkowe w semestrach od 1 do 3, zajęcia specjalizacyjne w semestrach 4-6, zajęcia do wyboru w semestrze 4, projekt kierunkowy w ostatnich dwóch semestrach studiów. Na studiach drugiego stopnia zajęcia z języka obcego w finansach prowadzone są w semestrze 2, zajęcia kształcenia ogólnego, podstawowe i kierunkowe w semestrach 1 i 2, zajęcia specjalnościowe w semestrach 2, 3 i 4, seminarium magisterskie także w ostatnich trzech semestrach studiów. Pomiędzy poszczególnymi zajęciami, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, występuje prawidłowe następstwo ich realizacji.

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, zajęć terenowych oraz e-learningu. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, z pewnymi różnicami w zależności od specjalności, na zajęcia w formie wykładów przypada 27% łącznej liczby ich godzin, na ćwiczenia 67%, na laboratoria 4% a na e-learning 2%. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia proporcje te kształtują się także z pewnym zróżnicowaniem dla specjalności odpowiednio: 31%, 45%, 3% oraz 21%. Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia udział zajęć we wskazanych formach, z pewnym zróżnicowaniem dla specjalności, wynosi odpowiednio: 29%, 56%, 4% i 11%, a na studiach niestacjonarnych: 31%, 48%, 5% i 16%. Na studiach pierwszego stopnia na projekt kierunkowy przeznaczone są 74 godziny, a na studiach stacjonarnych drugiego stopnia na seminarium magisterskie 150 godzin, natomiast na niestacjonarnych 126 godzin. Takie proporcje form zajęć dydaktycznych są prawidłowe z punktu widzenia praktycznego profilu studiów, gdyż umożliwiają stosowanie w szerokim zakresie aktywnych metod nauczania niezbędnych do kształtowania umiejętności praktycznych.

Stosowane w odniesieniu do poszczególnych zajęć formy ich prowadzenia określone są w sporządzonych dla nich kartach. Określona w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia sekwencja realizacji zajęć oraz stosowane formy ich prowadzenia pozwalają na osiągnięcie przyjętych efektów uczenia się.

Program studiów pierwszego stopnia umożliwia dokonywanie wyboru zajęć. Są to zajęcia składające się na specjalności, język obcy, projekt kierunkowy (wybór opiekuna), zajęcia z grupy swobodnego wyboru, a także miejsca realizacji praktyk zawodowych. Do zajęć objętych wyborem przyporządkowano 100 punktów ECTS, tj. 56% ich łącznego wymiaru. Na studiach drugiego stopnia do zajęć do wyboru należą specjalności, język obcy, seminarium magisterskie, zajęcia z grupy swobodnego wyboru oraz miejsca realizacji praktyk zawodowych. Przyporządkowano do nich 67 punktów ECTS, tj. 67% ich łącznej liczby. Oznacza to, że dla obydwu poziomów studiów spełnione są wymagania w tym zakresie.

Program studiów stacjonarnych pierwszego stopnia obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, do których przyporządkowano w zależności od specjalności 132,7-140,4 punktów ECTS, co stanowi 73-78% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Program studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia obejmuje tego typu zajęcia z liczbą punktów 114,4-124,1 ECTS, co stanowi 64-69% łącznej liczby punktów ECTS. Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia studenci uzyskują w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne 74,8 ECTS, co stanowi niespełna 75% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Natomiast na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia jest to w zależności od specjalności 67,2-69,3 punktów ECTS, co stanowi 67,2-69,3% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Wskazane wymiary punktów ECTS przyporządkowanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne dla obydwu poziomów i form studiów są zgodne z wymaganiami.

Zajęcia zaliczone do kształtujących umiejętności praktyczne prowadzone są w warunkach właściwych dla działalności zawodowej przewidzianej dla absolwentów ocenianego kierunku studiów. W ich ramach wykonywane są czynności praktyczne przygotowujące studentów do wykonywania zawodu. Przykładowo na studiach pierwszego stopnia zajęcia z *analizy i interpretacji danych statystycznych* prowadzone są w formie wykładu, ćwiczeń i laboratorium. W ramach ćwiczeń i laboratoriów studenci nabywają umiejętności identyfikacji zjawisk ekonomicznych, przyporządkowania do nich właściwego schematu analizy i doboru narzędzi statystycznych, a następnie przeprowadzenia analizy i wyciągnięcia wniosków. Na studiach drugiego stopnia na zajęciach z *rachunkowości zarządczej z rachunkiem kosztów*, prowadzonych w formie wykładu i konwersatorium, w ramach konwersatorium studenci nabywają umiejętności praktyczne przygotowujące ich do wykonywania zawodu w zakresie analizy kosztów i ich wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstwa, rachunku kosztów i kalkulacji, identyfikacji skutków wyboru różnych wariantów rachunku kosztów w przedsiębiorstwie.

W programie studiów ujęte są zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka obcego, do wyboru angielskiego lub niemieckiego. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia lektorat prowadzony jest przez 4 semestry po 60 godzin, a na studiach niestacjonarnych przez dwa semestry po 80 godzin.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia zajęcia z języka obcego w finansach realizowane są w wymiarze 80 godzin. Poza tym na studiach pierwszego stopnia prowadzone są jako zajęcia do wyboru (oferta trzech) zajęcia w języku angielskim i niemieckim.

Uczelnia wskazała jako zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych na studiach pierwszego stopnia lektorat z języka obcego (12 ECTS), metody efektywnego uczenia się (2 ECTS) oraz zajęcia do wyboru

Cultural Differences (2 ECTS), a na studiach drugiego stopnia lektorat z języka obcego (5 ECTS). Przypisanie nauki języka obcego oraz metodyki uczenia się do dziedziny nauk humanistycznych oraz ujęcie w tej grupie jednych z zajęć do wyboru powoduje w opinii zespołu oceniającego brak spełnienia wymagań określonych w przepisach. Zaleca się wprowadzenie do programu studiów pierwszego i drugiego stopnia obowiązkowych zajęć z dziedziny nauk humanistycznych z wymiarem punktów określonych w przepisach.

Metody i techniki kształcenia na odległość stosowane są do kształcenia w zakresie znajomości języka obcego. W tej formie prowadzona jest całość zajęć na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia oraz na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia. Poza tym w tej formie prowadzony jest na studiach pierwszego stopnia kurs BHP i większość jednego przedmiotu do wyboru. Taki zakres zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i przypisanej im liczby punktów ECTS jest zgodny z wymaganiami dotyczącymi dopuszczalnej liczby punktów ECTS uzyskiwanych z zastosowaniem tej formy kształcenia w łącznej ich liczbie przyjętej dla programu. Natomiast zakres zajęć z języka obcego prowadzonych w tej formie budzi zastrzeżenia co jest przedmiotem odrębnej oceny w ramach kryterium szczegółowego. Także prowadzenie wszystkich zajęć na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia z zastosowaniem kształcenia na odległość oznacza niejednakowe podejście do kształcenia studentów na poszczególnych poziomach studiów i w różnych ich formach.

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone są z zastosowaniem szerokiego zestawu metod kształcenia. Wykłady realizowane są jako: tradycyjny wykład w oparciu o metodę podawczą, wykład z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych, wykład konwersatoryjny łączący przekaz wiedzy z elementami zagadnień problemowych, analizą przypadków bądź dyskusją. Na konwersatoriach i ćwiczeniach stosowana jest analiza przypadków, wykorzystywane są techniki twórczego myślenia, np.: burza mózgów, obserwacje i analiza poszczególnych przypadków, gry dydaktyczne, symulacyjne, decyzyjno-psychologiczne, relacjonowanie wydarzeń, odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, przygotowywanie sprawozdań, analizowanie treści źródłowych i interpretacja otrzymywanych wyników. Stosowanie poszczególnych metod dydaktycznych dostosowane jest od zajęć i przyjętych dla nich celów i efektów uczenia się. W ramach pracy własnej studenci utrwalają i pogłębiają wiedzę oraz rozwijają umiejętności pracując indywidualnie i w zespołach. Stosowane są takie metody, jak: studiowanie notatek z zajęć i dodatkowej literatury, pozyskiwanie informacji i gromadzenie danych, przygotowywanie prezentacji, projektów, opracowywanie referatów, rozwiązywanie postawionych zadań. Metody te stymulują studentów w niezbędnym zakresie do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Szeroki i odpowiednio sprofilowany zestaw metod kształcenia przyjęty w programie studiów pozwala na osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Uwzględniają one najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej w zakresie przekazu wiedzy, kształtowania krytycznego podejścia do przekazywanych treści, rozwijania umiejętności w zakresie posługiwania się narzędziami informatycznymi oraz gotowości do pracy w zespole i skutecznego komunikowania się z otoczeniem. W nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, jak: rzutniki, projektory multimedialne, magnetofony, urządzenia nagłaśniające, TV i video, komputery ze specjalistycznym oprogramowaniem. Jako przykłady stosowania właściwie dobranych środków i narzędzi dydaktycznego wspomagania osiągania przez studentów efektów uczenia się można podać dla studiów pierwszego stopnia zajęcia z *rachunkowości MŚP*, prowadzone w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem programu R2fk firmy RESET, czy zajęcia z *symulacji*

biznesowej, z wykorzystaniem gry biznesowej „Jarmark Europy”. Przykładami dla studiów drugiego stopnia są zajęcia z *polityki pieniężnej*, w ramach których studenci mają dostęp do Biblioteki Cyfrowej i filmu-wywiadu z byłym członkiem RPP, na zajęciach z *praktycznych aspektów prawa* studenci mają dostęp do baz Lex, Legalis oraz do pakietu Office 365, jako ułatwienia do zdalnej pracy grupowej poprzez możliwość komunikacji i pracy w plikach współdzielonych. W okresie pandemii Covid-19 dla realizacji całego procesu nauczania korzystano z metod kształcenia na odległość. Prowadzone ono było w formie kształcenia synchronicznego z wykorzystaniem platform Microsoft 365 oraz Moodle. Dostęp do nich uzyskali wszyscy studenci oraz pracownicy uczelni. Mieli możliwość korzystania z wszystkich aplikacji Microsoft 365 m.in.: Word, Excel, PowerPoint, Teams, OneNote, Outlook, Access. Prowadzenie zajęć dydaktycznych w laboratoriach komputerowych było w tym okresie wspierane przez platformę VDI. Należy przy tym wskazać, że Uczelnia systematycznie prowadzi szkolenia, których celem jest podnoszenie kompetencji studentów i pracowników do pracy w środowisku Microsoft 365.

Metody kształcenia stosowane na ocenianym kierunku zapewniają przygotowanie studentów do działalności zawodowej na przewidzianych dla nich stanowiskach pracy, dzięki wykonywaniu przez nich na zajęciach i w ramach pracy własnej czynności praktycznych wspomaganych stosowaniem metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych typowych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Do nauczania języków obcych stosowane są następujące metody dydaktyczne: ćwiczenia językowe, dyskusja, zadania gramatyczne, czytanie i analiza tekstów fachowych, pisanie, praca w grupach, prezentacja, słuchanie ze zrozumieniem, prezentacje nagrań i prezentacje multimedialne. Stosowanie tych metod pozwala na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów stacjonarnych. Natomiast prowadzenie zajęć z języka obcego na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia oraz studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia wyłącznie na platformie Moodle w opinii zespołu oceniającego nie umożliwia uzyskania kompetencji językowych na odpowiednio poziomie B2 i B2+. Należy również zwrócić uwagę, że w sylabusach zajęć z języka angielskiego na studiach pierwszego stopnia wskazano, że student wykazuje umiejętności na poziomie B1, a w sylabusach zajęć z języka obcego w finansach na studiach drugiego stopnia na poziomie B2.

Zaleca się prowadzenie co najmniej większości zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia z języka obcego w formie bezpośredniego kontaktu wykładowcy i studentów.

Zaleca się dostosowanie w sylabusach języka obcego na studiach pierwszego i drugiego stopnia określenia poziomu nabywanych umiejętności do wymagań.

Regulamin Studiów Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu przewiduje możliwość uzyskania przez studenta zgody na ich odbywanie w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). W ramach IOS możliwe jest dokonywanie zmiany: nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia, formy oraz sposobu zaliczenia zajęć, indywidualnego sposobu potwierdzania efektów uczenia się, kolejności i terminów zaliczania zajęć. Zgodę na IOS udziela Dziekan na podstawie wniosku studenta określającego zakres i okres modyfikacji oraz uzasadnienie proponowanych zmian. Szczegółowe zasady odbywania zajęć w tym trybie określa zarządzenie Rektora. W roku akademickim 2022/2023 na kierunku finanse i rachunkowość nie ma studentów studiujących według IOS.

Regulamin Studiów przewiduje także możliwość dostosowania procesu uczenia się do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Obejmują one w szczególności: zmiany terminu zaliczenia/egzaminu, zmiany formy zaliczenia/egzaminu, udzielania odpowiedzi, wykonania zadania na zajęciach z pisemnej na

ustną i odwrotnie, wydłużenia czasu zaliczenia/egzaminu, przeprowadzenia zaliczenia/egzaminu w dogodnych warunkach i miejscu, dostępu do cyfrowych materiałów dydaktycznych, kształcenia w formie blended learning w przypadku niektórych przedmiotów czy też dostosowanie lektoratów z języków obcych dla potrzeb osób z niepełnosprawnością. Decyzje w tym zakresie leżą w kompetencjach Dziekana, a wniosek studenta jest opiniowany przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnością.

Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego oraz stacjonarnych drugiego stopnia są wykorzystywane pomocniczo. Dotyczy to w szczególności pakietu wykładów do wyboru opartych na materiałach przygotowanych za pomocą narzędzi klasy authoring tools oraz interaktywnych kursów do nauki języków obcych. Na platformie Moodle zamieszczane są materiały wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Natomiast na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia wszystkie zajęcia poza pierwszymi i ostatnimi odbywają się z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość. Tym samym także kształtowanie umiejętności praktycznych odbywa się w tej formie. **Rekomenduje się** prowadzenia wszystkich zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich i studentów.

Na kierunku finanse i rachunkowość realizowane są obowiązkowe praktyki studenckie, które stanowią integralną część programu studiów na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia, zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych.

Praktyka zawodowa na studiach pierwszego stopnia, zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych, podzielona jest na dwie równe części realizowane jako praktyka zawodowa 1 (480 godzin lekcyjnych, 20 ECTS, V semestr) i praktyka zawodowa 2 (480 godzin lekcyjnych, 20 EVTS, VI semestr). Zgodnie z sylabusem przedmiotu praktyka zawodowa student otrzymuje 0,8 punktu ECTS za pracę własną w wymiarze 20 godzin lekcyjnych. Student w ramach realizacji praktyki zobligowany jest do zaliczenia modułu obowiązkowego, który składa się z następujących elementów: podstawy prawne i przedmiot działalności przedsiębiorstwa, organizacja przedsiębiorstwa, dokumentacja organizacyjna przedsiębiorstwa oraz etyka w zawodzie. Co więcej student jest zobowiązany do wyboru jednego z modułów do wyboru spośród: sprzedaż/obsługa produktów i usług finansowych/nieruchomości; analiza lub ocena konsumentów/podmiotów/obszarów w celach inwestycyjnych, kredytowych i/lub możliwości współpracy; organizacja lub wsparcie w procesie zamówień i projektów publicznych; działania w zakresie obsługi lub organizacji w procesie finansowym, księgowym lub podatkowym; działania w zakresie obsługi lub organizacji w procesie kadrowym, płacowym lub prawnym; organizacja, wsparcie lub monitorowanie działań w przedsiębiorstwie; projektowanie lub udział w implementacji nowych rozwiązań z obszaru finansowego; wykorzystywanie specjalistycznych finansowych rozwiązań/programów informatycznych. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że zarówno moduły obowiązkowe, jak i wybieralne, są identyczne dla obu praktyk realizowanych na studiach pierwszego stopnia. Zgodnie z kartą przedmiotu praktyka zawodowa 1 zawiera 2 efekty uczenia się w zakresie wiedzy (odnoszą się do 1 efektu uczenia się opisanego w programie studiów), 3 efekty uczenia się w zakresie umiejętności (odnoszą się do 1 efektu uczenia się opisanego w programie studiów) oraz 1 efekt uczenia się w zakresie kompetencji społecznych (odnosi się do 1 efektu uczenia się opisanego w programie studiów). Analiza stanu faktycznego wskazuje, że efekty uczenia się są identyczne dla praktyki zawodowej 1 i praktyki zawodowej 2, nie uwzględniając przy tym progresu studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Na studiach drugiego stopnia, zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych, praktyka realizowana jest w semestrze IV i trwa 480 godzin lekcyjnych (20 ECTS). Zgodnie z sylabusem przedmiotu praktyka zawodowa student otrzymuje 0,8 punktu ECTS za pracę własną w wymiarze 20 godzin lekcyjnych. Studenci zobligowani są do zaliczenia modułu obowiązkowego składającego się z następujących elementów: podstawy prawne i przedmiot działalności przedmiotu; organizacja podmiotu gospodarczego; dokumentacja organizacyjna podmiotu; infrastruktura podmiotu; obsługa prawna w przedsiębiorstwie. Co więcej studenci są zobowiązani do zaliczenia jednego z modułów do wyboru: system zarządzania zasobami ludzkimi; wydział operacyjny; wydział kasowo-skarbowy; wydział kredytów/leasingu; wydział księgowości; obsługa operacji pierwotnego i wtórnego rynku papierów wartościowych; sprzedaż usług finansowych; rozwiązania wykorzystywane w przedsiębiorstwie /instytucji użytkującym/ej rozwiązania informatyczne; podstawy prawne działania biura rachunkowego; organizacja i zadania pionu finansowego; analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu gospodarczego; współpraca z bankami i innymi instytucjami finansowymi; współpraca z kancelarią prawną/obsługą prawną przedsiębiorstwa; controlling w przedsiębiorstwie; podstawy prawne działania biura doradztwa podatkowego; zamówienie publiczne oraz prawo celne. Zgodnie z sylabusem praktyka zawodowa nie posiada szczegółowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, jednak posiada 4 efekty uczenia się w zakresie umiejętności (odnoszą się do 2 efektów uczenia się opisanych w programie studiów) oraz 2 efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych (odnoszą się do 2 efektów uczenia się opisanych w programie studiów). Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w przypadku praktyki realizowanej na studiach drugiego stopnia zauważalny jest progres w odniesieniu do praktyk realizowanych na studiach pierwszego stopnia.

Umieszczenie praktyk w ostatnich semestrach nauki zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia, ich liczba godzin oraz przypisane im punkty ECTS zapewniają ich prawidłowy przebieg oraz realizację przez studentów. Program praktyk pozwala na osiągnięcie założonych dla praktyk efektów uczenia się.

Zaliczenie praktyki następuje po pozytywnym zweryfikowaniu osiągniętych efektów uczenia się i kompetencji zawodowych na podstawie przedłożonej dokumentacji wypełnianej podczas realizacji i po zakończeniu praktyk, tj. raportu z odbytych praktyk oraz karty czasu pracy praktykanta. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że raport z odbytych praktyk zawiera informacje na temat modułu obowiązkowego oraz modułów do wyboru, a także wskazanie efektów uczenia się przypisanych poszczególnym modułom wraz z możliwością zaznaczenia czy dany efekt uczenia się został osiągnięty lub nie. Co więcej pojawia się tam informacja na temat ewentualnego zatrudnienia studenta w miejscu odbywania praktyki po jej zakończeniu. Karta czasu pracy zawiera informacje o zrealizowanych zadaniach każdego dnia odbywania praktyki zawodowej. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w sylabusie przedmiotu jest tabelka ze skalą ocen i progami procentowymi, co jednak nie ma odzwierciedlenia w rzeczywistości, ponieważ praktyka nie jest zaliczana na ocenę. **Rekomenduje się** więc dostosowanie sylabusów do obowiązujących warunków panujących na Uczelni. Wskazane metody weryfikacji oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Oceny dokonuje opiekun praktyk i ma ona charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Obok dokumentów pozwalających na weryfikację osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w czasie praktyk zawodowych, pełna dokumentacja niezbędna do realizacji praktyk, którą studenci odbierają z Biura Karier zawiera: trójstronne porozumienie, gdzie stronami są Uczelnia, pracodawca

oraz student; skierowanie na praktykę wraz z programem praktyk; zaświadczenie o odbyciu praktyki i sprawozdanie praktykanta.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w przypadku praktyki zawodowej opiekę nad jej prawidłowym przebiegiem i realizacją, sprawują pracownicy naukowcy – jeden na studiach pierwszego stopnia oraz jeden na studiach drugiego stopnia, co zapewnia odpowiednią opiekę nad przebiegiem i realizacją praktyki zawodowej przez studentów. Zgodnie z załącznikiem do zarządzenia Dziekana WFiZ WSB we Wrocławiu w sprawie opiekunów praktyk zawodowych z ramienia Uczelni, opisane są kwalifikacje oraz zadania tychże opiekunów. Opiekunem praktyk z ramienia Uczelni może być menedżer kierunku lub osoba przez niego wskazana, posiadająca kompetencje i doświadczenie umożliwiające sprawowanie prawidłowego nadzoru nad realizacją praktyk. Wśród zadań opiekuna praktyk z ramienia Uczelni można wymienić m.in.: wsparcie menedżera kierunku w procesie przygotowania kart przedmiotów oraz programu praktyk; aktualizacji kart przedmiotów; monitoring merytoryczny nad przebiegiem praktyk; kontakt z opiekunem praktyk zawodowych z ramienia pracodawcy; weryfikacja merytoryczna dokumentacji z odbytych praktyk, podań o zaliczenie doświadczenia zawodowego na poczet praktyk pod kątem realizacji efektów uczenia się; konsultacje z pracodawcami w ramach Rad Biznesu w zakresie wprowadzania zmian w programach praktyk, przebiegu i zaliczenia praktyk. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że osoby sprawujące funkcję opiekunów praktyk zawodowych z ramienia Uczelni posiadają odpowiednie kompetencje, a ich liczba zapewnia ich prawidłowy przebieg.

Student w czasie realizacji praktyki ma także przypisanego opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy, który sprawuje nadzór merytoryczny nad jej przebiegiem zgodnie z programem praktyk w ścisłej współpracy z opiekunem praktyk ze strony Uczelni oraz dedykowanym pracownikiem Biura Karier. Pracodawca podpisując porozumienie zobowiązuje się do wyznaczenia opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy, który posiada praktyczne doświadczenie i kompetencje umożliwiające realizację programu praktyki i osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w porozumieniu określone są również główne zadania takiego opiekuna praktyk, tj. organizacja i prawidłowy przebieg praktyki, ustalenie i rozliczenie dziennych zadań praktykanta, weryfikacja efektów uczenia się zgodnie z programem praktyk.

Oprócz opiekunów praktyk student w czasie realizacji praktyki może liczyć również na wsparcie dedykowanego kierunkowi pracownika Biura Karier, który pełni nadzór organizacyjny nad jej prawidłowym przebiegiem. Do zadań takiego pracownika należy m.in.: informowanie studentów o zasadach realizacji praktyk i procedurach ich zaliczania oraz możliwych miejscach odbywania praktyk w ramach cyklicznych webinarów, spotkań informacyjnych; wsparcie w doborze odpowiedniego miejsca praktyk odpowiadającego zainteresowaniu, predyspozycjom studenta (we współpracy z uczelnianym doradcą biznesowym); udzielanie informacji praktykodawcom dot. programu praktyk/efektów uczenia się; ustalanie terminów praktyk; rozwiązywanie ewentualnych problemów; wątpliwości w trakcie trwania praktyk oraz weryfikacja formalna dokumentów.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że kompetencje i doświadczenie, a także kwalifikacje opiekunów praktyk, zarówno ze strony Uczelni jak i praktykodawcy, a także osób wspierających przebieg realizacji praktyk zawodowych z Biura Karier umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Zgodnie z programem praktyk zawodowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, praktyka zawodowa może być realizowana w przedsiębiorstwach (np. dział księgowości, dział controllingu, finansów, dział kadr i płac), bankach, biurach rachunkowych, biurach doradztwa podatkowego, biurach doradztwa kadrowo-placowego, urzędach skarbowych, organach administracji lokalnej

i samorządowej, placówkach sektora handlowego, placówkach sektora finansowego, biurach maklerskich, biurach biegłego rewidenta oraz w izbach skarbowych. Studenci mogą również samodzielnie wskazać miejsca odbywania praktyki zawodowej, a kryteria jakościowe jakie muszą spełniać te placówki są następujące:

- zgodność placówki z profilem placówek dedykowanych, jako miejsca praktyk dla kierunku finanse i rachunkowość;
- możliwość osiągnięcia przewidzianych dla praktyk efektów uczenia się;
- pozycja placówki na rynku, zakres i funkcje prowadzonej działalności;
- struktura organizacyjna;
- infrastruktura odpowiadająca współczesnym tendencjom technologiczno-organizacyjnym;
- kwalifikacje i doświadczenie osób sprawujących opiekę nad studentami realizującymi praktyki zawodowe;
- posiadane przez placówkę certyfikaty, akredytacje, szkolenia.

Weryfikacja tych miejsc odbywa się na podstawie analizy deklaracji organizacji praktyk podpisanej przez potencjalnego praktykodawcę, która oprócz podstawowych danych zawiera: jego oświadczenie potwierdzające możliwość osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk, doświadczenie zawodowe i kwalifikacje opiekuna praktyk, a także dysponowanie niezbędną dla realizacji praktyk infrastrukturą. Weryfikacja jest dwustopniowa – na początku pracownik Biura Karier weryfikuje zgodność miejsca odbywania indywidualnie zorganizowanej praktyki z kierunkiem (m.in. na podstawie profilu działalności firmy, stanowiska opiekuna praktyk, ogólnodostępnych stron internetowych, baz na stronach Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej). Kolejnym etapem weryfikacji jest akceptacja przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni, który w przypadku wątpliwości weryfikuje pracodawcę (np. poprzez kontakt telefoniczny lub bezpośredni) pod kątem pozycji na rynku pracy, zakresu działalności i niezbędnej infrastruktury, kwalifikacji opiekuna praktyk.

Uczelnia wychodząc naprzeciw studentom oraz ograniczeniom wynikającym z pandemii COVID-19 wprowadziła przepisami prawa wewnętrznego szereg rozwiązań umożliwiających studentom kontynuację kształcenia i osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych praktykom, wśród których należy wymienić m.in.: możliwość kontynuowania praktyk z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, możliwość skrócenia czasu trwania praktyk zawodowych w uzasadnionych przypadkach za zgodą Dziekana. Weryfikacja efektów uczenia się w przypadku praktyk realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość opierała się na tych samych zasadach, jak praktyki realizowane w sposób tradycyjny. Analiza stanu faktycznego wskazuje jednak, że żaden student kierunku finanse i rachunkowość nie skorzystał z możliwości realizacji praktyki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Od roku akademickiego 2021/2022 zgodnie z zarządzeniem Dziekana WFiZ WSB we Wrocławiu nr 70/2021 z dn. 01.10.2021 r. w sprawie hospitacji praktyk zawodowych na Wydziale Finansów i Zarządzania prowadzone są hospitacje praktyk zawodowych. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono 6 hospitacji. Zgodnie z przyjętą procedurą, wyboru placówek podlegających planowym hospitacjom w danym semestrze dokonuje Dziekan na podstawie wykazu praktyk przedłożonego przez Dyrektora Biura Karier. Wykaz obejmuje wszystkie praktyki rozpoczynające się odpowiednio do 15 listopada dla semestru zimowego oraz do 15 marca dla semestru letniego. Placówki typowane są do hospitacji planowych losowo, przy czym w szczególności

wyznaczani są praktykodawcy, z którymi Biuro Karier nie współpracowało wcześniej w zakresie realizacji praktyk, warsztatów, szkoleń, etc.

Hospitacje pozaplanowe prowadzone są w przypadku pozyskania od studenta, pracodawcy, czy na podstawie składanych comiesięcznych kart czasu pracy lub innych źródeł informacji o nieprawidłowym przebiegu, problemach, etc. podczas realizowanych praktyk. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w roku akademickim 2021/2022 nie przeprowadzono hospitacji pozaplanowych. W związku z pandemią wszystkie hospitacje w roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono w formie zdalnej.

Na stronie internetowej Uczelni, w zakładce Biura Karier, zamieszczone zostały podstawowe informacje dotyczące jego działalności, w tym praktyk studenckich, przedstawione jako odnośnik do Ekstranetu, który jest traktowany przez Uczelnię jako podstawowe narzędzie komunikowania się ze studentami i przekazywania wszelkich informacji, w tym danych personalnych pracowników administracyjnych odpowiedzialnych za konkretne kierunki, zasad organizacji praktyk zawodowych. Co więcej informacje dla pracodawców zainteresowanych współpracą z Biurem Karier, także w organizacji praktyk zamieszczono w zakładce dla pracodawców - Współpraca z biznesem -> Pośrednictwo pracy.

Tak jak wspomniano powyżej, w Ekstranecie w czytelnie opisanych zakładkach zamieszczono informacje dla studenta o:

- zasadach organizacji praktyk (w tym Regulamin praktyk zawodowych) z podziałem na kierunki studiów z informacją o dedykowanym kierunkowi pracownikowi Biura Karier oraz opiece praktyk zawodowych z ramienia Uczelni (imię i nazwisko, adres email),
- terminarz zaliczenia praktyk zawodowych,
- oferty praktyk,
- programy praktyk,
- FAQ dot. praktyk (sporządzone i aktualizowane na podstawie pytań studentów kierowanych do pracowników BK bezpośrednio, emailowo, telefonicznie, etc.),
- elektroniczna ankieta po praktykach.

Dodatkowo pracownicy Biura Karier starają się docierać do studentów z informacjami o praktykach poprzez:

- webinary dedykowane praktykom z wykorzystaniem MS Teams – w roku akademickim 2021/2022 zostało zorganizowanych 8 webinarów,
- MS Teams – został utworzony specjalny zespół dla studentów dedykowany zagadnieniom praktyk (studenci mają możliwość cotygodniowych konsultacji z pracownikami Biura Karier).

Zgodnie z zarządzeniem Dziekana WFiZ WSB we Wrocławiu nr 62/2022 studenci posiadający udokumentowane doświadczenie zawodowe mogą złożyć pisemny wniosek o zgodę Dziekana na zaliczenie doświadczenia zawodowego na poczet części (moduły obowiązkowe) lub całości (moduły obowiązkowe oraz moduły do wyboru) praktyk zawodowych przewidzianych programem studiów. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że o zaliczenie doświadczenia zawodowego na poczet praktyk zawodowych mogą ubiegać się studenci, którzy: wykonują pracę lub odbywają staż; wykonywali pracę lub odbywali staż; pracują w ramach własnej działalności gospodarczej oraz wykonują lub wykonywali inne aktywności zawodowe. Załącznik do podmiotowego zarządzenia Dziekana opisuje dokumenty, jakie muszą zostać załączone do podania studenta (zaświadczenie o zatrudnieniu oraz zakres zadań wykonywanych w ramach zatrudnienia). Opiekun praktyk zawodowych z ramienia Uczelni, po przeanalizowaniu dostarczonej przez studenta dokumentacji, określa proponowany wymiar zaliczenia

praktyk na podstawie doświadczenia zawodowego. O ostatecznym wymiarze zaliczenia praktyki decyduje Dziekan na podstawie opinii opiekuna praktyk zawodowych z ramienia Uczelni.

Odnosząc się do tej kwestii warto podkreślić, że ustawodawca zalicza praktyki zawodowe do okresu studiów i stanowi integralną część procesu nauczania, a zatem osiąganie określonych efektów uczenia się przypisanych do praktyk oraz weryfikacja osiągnięcia tych efektów powinny przebiegać tak samo, jak osiąganie i weryfikacja osiągnięcia efektów określonych dla pozostałych zajęć, czyli opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie studiów, zorganizowanych przez Uczelnię, oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, odbywającej się w trakcie tych zajęć i po ich zakończeniu. Zatem zaliczanie praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej aktywności zawodowej studenta, realizowanej w całości poza praktykami zawodowymi organizowanymi przez uczelnię, jest sprzeczne z duchem ustawy. **Rekomenduje się** dostosowanie zasad zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej studentów do wymogów ustawy i wskazuje się, że możliwość potwierdzenia efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy zawodowej dopuszcza – na etapie rekrutacji – art. 69 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.).

Uczelnia zapewnia studentom miejsca realizacji praktyk zawodowych, a aktualna lista jest dostępna dla studentów w katalogu praktykodawców w Ekstranecie w zakładce Praktyki studenckie -> Oferty praktyk -> Finanse i Rachunkowość. W katalogu zamieszczani są praktykodawcy, zweryfikowani przez Uczelnię, bądź to przez wieloletnią współpracę w ramach organizacji bezpłatnych praktyk, bądź w ramach porozumień zawieranych przez Biuro Karier. Lista aktualizowana na bieżąco stosownie do pozyskiwania nowych partnerów, praktykodawców. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że aktualna lista umieszczona w Ekstranecie liczy 16 pozycji, a oprócz nazwy instytucji oraz miejsca wskazany jest ich profil działalności. Należy również podkreślić, że na stronie Uczelni WSB na portalu JobTeaser Career Center jest 18 propozycji współpracy dla studentów kierunków finanse i rachunkowość, w tym 4 na realizację bezpłatnych praktyk oraz 5 na realizację staży (oferty zamieszczane są przez pracodawców).

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że realizowane są okresowe przeglądy realizacji praktyk oraz miejsc ich odbywania, w tym z udziałem studentów. Do końca roku akademickiego 2021/2022 studenci po zakończonej praktyce wyrażali swoją opinię na temat zrealizowanej praktyki w formie sprawozdania z praktyki. Sprawozdanie zawierało trzy pytania zamknięte (wiedza i umiejętności pozyskane podczas toku studiów były pomocne w procesie odbywania praktyk; pozyskana wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zwiększą moje szanse na rynku pracy; opiekun praktyk pomagał studentowi w realizacji programu praktyk). Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w przypadku pytań zamkniętych wszystkie odpowiedzi były pozytywne, dzięki czemu miejsca odbywania praktyk otrzymały rekomendację do dalszej współpracy jako praktykodawca. Wśród odpowiedzi otwartych studenci wskazywali m.in. na możliwość usystematyzowania wiedzy oraz pokazanie jak wygląda praca w zawodzie, który chcieliby wykonywać w przyszłości. Od roku 2022/2023 sprawozdanie papierowe zostało zastąpione rozbudowaną ankietą w formie elektronicznej, wypełnianą przez studenta w Ekstranecie. Imienna ankieta jest obowiązkowa i jest składową dokumentacji praktyk. Pojawia się automatycznie w Ekstranecie w dzień po zakończonej praktyce. W ankiecie pojawiają się takie elementy, jak m.in.: forma odbycia praktyki zawodowej, informacja o zapoznaniu się z programem praktyk, stanowiskiem pracy, przepisami BHP, wewnętrznymi procedurami firmy oraz współpracownikami, możliwość realizacji programu praktyk i założonych efektów uczenia się, informacja o zapewnieniu studentowi stanowiska pracy, firmowego komputera, miejsca do

odwieszania odzieży wierzchniej, miejsca, w którym można zjeść posiłek, informacja o przydzieleniu opiekuna praktyki ze strony zakładu, informacja o poleceniu firmy innym studentom, informacja o propozycji zatrudnienia w miejscu odbywania praktyki. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że Biuro Karier dążąc do doskonalenia procedur związanych z realizacją praktyk zawodowych, od roku akademickiego 2022/2023 zmodyfikowało dokumentację wprowadzając jeszcze inne zmiany:

- w porozumieniu oraz w deklaracji praktyk rozbudowano i doprecyzowano zapisy dotyczące konieczności zapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się (kwalifikacje opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy, infrastruktura, oprogramowanie, etc.);
- poszerzono i uszczegółowiono program praktyk dołączany do deklaracji i porozumienia o zapisy dotyczące celów praktyki zawodowej, efekty uczenia przewidziane dla praktyk zawodowych, warunki realizacji praktyk oraz profile instytucji, w których studenci kierunku finanse i rachunkowość mogą odbywać praktyki.

Oprócz wyżej wymienionych zmian Uczelnia wprowadziła również inne w zakresie praktyk, wśród których warto wskazać: poszerzenie kanałów komunikacji ze studentami (regularne cotygodniowe konsultacje, webinary na MS Teams), poszerzenie obszaru pośrednictwa w ramach praktyk, staży i pracy z Ekstranetu na nowoczesną platformę JobTeaser czy zmiana formularza karty czasu pracy praktykanta (poszerzenie o opis zadań wykonywanych w czasie praktyki).

Organizacja roku akademickiego ustalana jest przez Rektora Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. Określa ona okresy zajęć dydaktycznych w ramach dwóch semestrów - zimowego i letniego oraz okresy wolne od zajęć. Studia stacjonarne pierwszego i drugiego stopnia realizowane są w ramach 15 tygodni odpowiednio w semestrach I – V i I – III oraz 9 tygodni w semestrze VI (I stopień) i semestrze IV (II stopień). Zajęcia w dni robocze odbywają się z reguły w godzinach 08.00-16.30. Zajęcia na studiach niestacjonarnych prowadzone są w ramach zjazdów w soboty i niedziele, w semestrach I – V po 8 zjazdów (I stopień) i w semestrach I – III po 7 zjazdów (II stopień), w semestrze VI (I stopień) i IV (II stopień) – 5 zjazdów. Zajęcia prowadzone są z reguły w godzinach 09.00 – 17.00. Część zajęć odbywa się także w ramach niektórych zjazdów w piątki, w późnych godzinach popołudniowych. Zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzone są z reguły w blokach dwóch godzin lekcyjnych z 15-minutową przerwą pomiędzy nimi. Takie rozplanowanie zajęć jest prawidłowe. Harmonogram roku akademickiego nie przewiduje sesji egzaminacyjnych. Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się w sposób ciągły po zakończeniu danych zajęć. Egzaminy odbywają się przy tym na ostatnich zajęciach i obejmują w szczególności treści programowe z ostatnich zajęć. Utrudnia to studentom powtórzenie całości materiału i przygotowanie się do egzaminu. **Zespół oceniający** uważa przeprowadzanie egzaminów na ostatnich zajęciach za rozwiązanie niewłaściwe i **rekomenduje** przeprowadzanie ich w terminie późniejszym.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzone są w bieżącym roku akademickim w formie tradycyjnej oraz hybrydowej, w zależności od tego czy są to studia stacjonarne czy niestacjonarne oraz od roku studiów. Zajęcia na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia prowadzone są w siedzibie Uczelni. Na pierwszym roku studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia wykłady prowadzone są za pośrednictwem platformy informatycznej, a ćwiczenia w siedzibie Uczelni, a na pozostałych latach wszystkie zajęcia odbywają się w siedzibie Uczelni. Na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia pierwsze i ostatnie zajęcia w semestrze realizowane są w siedzibie Uczelni, a pozostałe za pośrednictwem platformy informatycznej.

Wskazane rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się, z zastrzeżeniem co do przeprowadzania egzaminów na ostatnich zajęciach, oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia obejmują zagadnienia z zakresu ekonomii i finansów i są zgodne z przyjętymi dla kierunku efektami uczenia się. Uwzględniają aktualny stan wiedzy i jej praktycznych zastosowań w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Ujęty w programie studiów łączny nakład pracy studenta wyrażony w punktach ECTS jest zgodny z wymaganiami, a struktura tych punktów przypisanych do poszczególnych zajęć jest właściwa z punktu widzenia możliwości osiągnięcia przyjętych dla nich efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia przyporządkowana do nich liczba punktów ECTS jest zgodna z wymaganiami. Ocena ta nie dotyczy zajęć na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia oraz studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia, gdyż są one prowadzone w pełni z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość. Sekwencja realizacji zajęć na obydwu poziomach studiów jest prawidłowa i pozwala na odpowiednie powiązanie wiedzy i umiejętności przekazywanych w ich ramach. Proporcje godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są obydwu przypadkach prawidłowe z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru na studiach pierwszego i drugiego stopnia spełnia wymagania określone w przepisach. Spełniony jest także określony w przepisach wymóg przyporządkowania co najmniej połowy punktów ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Program kształcenia dla obydwu poziomów kształcenia uwzględnia naukę języka obcego. Program kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia nie obejmuje zajęć z dziedziny nauk humanistycznych z wymaganym wymiarem punktów ECTS. W programie studiów przewidziano, w zakresie zgodnym z przepisami, stosowanie metod i technik kształcenia na odległość.

Na obydwu poziomach kształcenia stosowany jest szeroki zestaw metod nauczania, prawidłowo dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są nowoczesne metody i wspomagające je narzędzia pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych zajęć i całych studiów efektów uczenia się. Metody kształcenia pozwalają na przygotowanie studentów do działalności zawodowej na rynku pracy. Metody nauczania języka obcego pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych na poziomie B2 na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia. Natomiast na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia i studiach drugiego stopnia nie jest możliwe osiągnięcie kompetencji językowych na odpowiednio poziomie B2 i B2+ ze względu na

prorowadzenie większości zajęć w formie e-learningu. W sylabusach zajęć z języka obcego błędnie określono przy tym wymagania odnośnie kompetencji językowych nabywanych na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

W Uczelni wprowadzono rozwiązania umożliwiające dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Brak progresu dla efektów uczenia się w przypadku praktyk zawodowych realizowanych na studiach pierwszego stopnia. Treści programowe określone dla praktyki zawodowej, ich wymiar i przypisana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów określonych efektów uczenia się. Zaproponowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla praktyk zawodowych, a także sposób ich dokumentowania umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że obecnie praktyki nie są realizowane z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Uczelnia zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk zawodowych, a w przypadku samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki przez studenta odbywa się to zgodnie z przyjętymi zasadami na Uczelni. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad ich realizacją ze strony uczelni opiekunowie praktyk, efekty uczenia się podlegają systematycznej ocenie dokonywanej z udziałem studentów, a jej wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Organizacja roku akademickiego oraz rozplanowanie zajęć w ramach semestru i dni na obydwu poziomach studiów jest prawidłowa i umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę osiągnięcia efektów uczenia się. Przesunięcia czasowego wymagają jedynie terminy przeprowadzania egzaminów.

Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnione częściowo są następujące nieprawidłowości:

1. Brak w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych z liczbą punktów nie niższą od określonej w wymaganiach.
2. Prowadzenie zajęć z języka obcego na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia w formie kształcenia na odległość.
3. Prowadzenie zajęć z języka obcego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia w formie kształcenia na odległość.
4. Nieprawidłowe sformułowanie w sylabusach zajęć wymagań w zakresie poziomu opanowania kompetencji językowych na studiach pierwszego stopnia.
5. Nieprawidłowe sformułowanie w sylabusach zajęć wymagań w zakresie poziomu opanowania kompetencji językowych na studiach drugiego stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie do programu studiów pierwszego i drugiego stopnia obowiązkowych zajęć z dziedziny nauk humanistycznych z wymiarem punktów określonym w wymaganiach.
2. Zaleca się prowadzenie większości zajęć z języka obcego na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia w formie bezpośredniego kontaktu nauczyciela akademickiego i studentów.
3. Zaleca się prowadzenie większości zajęć z języka obcego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia w formie bezpośredniego kontaktu nauczyciela akademickiego i studentów.
4. Zaleca się dostosowanie wymagań w zakresie umiejętności określonych w sylabusach zajęć z języka obcego na studiach pierwszego stopnia do poziomu B2.
5. Zaleca się dostosowanie wymagań w zakresie umiejętności określonych w sylabusach zajęć z języka obcego w finansach na studiach drugiego stopnia do poziomu B2+.
6. Zaleca się uwzględnienie progresu w odniesieniu do efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych praktykom zawodowym na studiach pierwszego stopnia.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne określone są w uchwałach Senatu Uczelni, które są przyjmowane w roku poprzedzającym rok akademicki, którego dotyczą. Warunkiem przyjęcia na studia pierwszego stopnia są pozytywne wyniki egzaminu dojrzałości („stara matura”) lub egzaminu maturalnego („nowa matura”) lub egzaminu zagranicznego lub kształcenia, potwierdzonego świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem. O przyjęciu na studia decyduje złożenie kompletu dokumentów i spełnienie wymogów wynikających z zasad rekrutacji. Podstawą przyjęcia kandydata na studia drugiego stopnia jest posiadanie przez niego dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich w dyscyplinach naukowych lub na kierunkach pokrewnych określonych w uchwale rekrutacyjnej. Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia drugiego stopnia, który nie spełnia tych warunków, może być przyjęty na podstawie decyzji Rektora opartej na weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się wynikających z suplementu do dyplomu lub innych dokumentów załączonych do podania. Dla osób przyjętych na studia drugiego stopnia posiadających dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich z kierunków niepokrewnych w stosunku do wybranego kierunku studiów drugiego stopnia uczelnia zapewnia wsparcie w celu uzupełnienia wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu efektów uczenia się w postaci kursów uzupełniających dostępnych w formie multimedialnej na platformie e-learningowej Moodle. Zakres

kursów uzupełniających oraz zasady ich realizacji reguluje stosowne zarządzenie dziekana. Struktura kandydatów przyjętych na studia drugiego stopnia na kierunek finanse i rachunkowość według ukończonych przez nich kierunków (stan na dzień 21.11.2022 r.) wskazuje, że 49% z nich ukończyło studia pierwszego stopnia na tym właśnie kierunku, 14% na kierunku ekonomia, 8% na kierunku zarządzanie, a pojedyncze osoby na szeregu innych kierunkach.

Postępowanie rekrutacyjne na studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzi Rektor lub osoba przez niego upoważniona. Rekrutacja na studia odbywa się na podstawie zapisów dokonywanych elektronicznie w systemie rejestracji online na stronie internetowej Uczelni. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów. Cudzoziemcy przyjmowani są na studia na podstawie dokumentów zagranicznych po poddaniu ich legalizacji lub zaopatrzeniu w klauzulę apostille. Rekrutacja na studia pierwszego stopnia i drugiego stopnia prowadzona jest dwa razy w roku w ramach naboru letniego i zimowego. Uchwała rekrutacyjna wskazuje, że od kandydatów wymaga się posiadania kompetencji cyfrowych na poziomie uzyskanym w szkole średniej oraz spełnienia minimalnych wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia zapewnia w tym zakresie wsparcie.

Tak określone warunki rekrutacji na studia i kryteria kwalifikacji są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Są one bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów a stosowane procedury rekrutacyjne zapewniają sprawny przebieg postępowania.

Uczelnia określiła warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się w WSB we Wrocławiu. Warunki te są zgodne z obowiązującymi przepisami. Potwierdzanie efektów uczenia się jest możliwe w odniesieniu do zajęć określonych przez dziekana i ogłaszane w drodze zarządzenia do dnia 30 czerwca poprzedzającego dany rok akademicki. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% puli punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Liczba studentów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na tym kierunku, z uwzględnieniem poziomu i profilu kształcenia. Przepisy wprowadzone przez regulamin określają wymagane dokumenty. Weryfikację efektów uczenia się przeprowadza powoływana przez właściwego dziekana wydziałowa komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się. Ostateczną decyzję o uznaniu lub nieuznaniu efektów uczenia się podejmuje dziekan na wniosek komisji. W pracach komisji mogą uczestniczyć z głosem doradczym nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia, o zaliczenie których ubiega się wnioskodawca oraz przedstawiciele pracodawców współpracujących z wydziałem. Obowiązujące w Uczelni warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów umożliwiają identyfikację efektów uczenia oraz ocenę ich równoważności z efektami uczenia się przyjętymi dla ocenianego kierunku studiów. Dotychczas nie było osób zainteresowanych skorzystaniem z tej procedury na kierunku finanse i rachunkowość.

Regulamin studiów zapewnia możliwość przyjęcia na studia w trybie przeniesienia z innej Uczelni, w tym uczelni zagranicznej. O przeniesienie może się ubiegać student, który ma zaliczony co najmniej pierwszy semestr studiów i aktywny status studenta w innej uczelni, zgromadził co najmniej minimalną wymaganą sumę punktów ECTS określoną w zarządzeniu dziekana wydziału do przeniesienia na dany

semestr studiów, osiągnięte efekty uczenia się są zbliżone z efektami przyjętymi dla kierunku w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu. Warunkiem przyjęcia jest uzupełnienie braków w zakresie osiągniętych w dotychczasowym toku studiów efektów uczenia się oraz wymaganej liczby punktów ECTS. Wykaz różnic w powyższym zakresie ustala dziekan wydziału przyjmującego. Przeniesienie może nastąpić na studia stacjonarne i niestacjonarne, przy czym na studia stacjonarne możliwe jest przeniesienie tylko ze studiów stacjonarnych. Postępowanie związane z przeniesieniem się studenta z innej uczelni przeprowadza się na wniosek kandydata złożony w wymaganym terminie. W trakcie trwania semestru przeniesienie nie jest możliwe. Student może przenieść się z innej uczelni pod warunkiem, że poinformował o przeniesieniu uczelnię macierzystą, z której się przenosi i uzyskał jej zgodę oraz wywiązał się ze wszelkich zobowiązań wobec tej uczelni. Ostateczną zgodę w sprawie przeniesienia wyraża dziekan i decyduje o wpisie na konkretny semestr. Przyjęte w Uczelni warunki i procedury zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. W praktyce w ostatnich latach z tej procedury korzystały pojedyncze osoby.

Uczenia od roku akademickiego 2019/2020 zrezygnowała na studiach pierwszego stopnia na kierunku finanse i rachunkowość z prac dyplomowych zastępując je zajęciami określanymi jako projekt kierunkowy. Zajęcia te poświęcone są omawianiu i dyskusowaniu spraw związanych z przygotowywaniem projektu praktycznego, który jest realizowany indywidualnie przez studentów. Studenci zapisują się na te zajęcia od piątego semestru studiów, po wcześniejszym podaniu do wiadomości wykazu osób je prowadzących. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobywane przez studentów w toku zajęć i przygotowania projektu kierunkowego określone są w karcie opisu zajęć. W szóstym semestrze student składa pracę do prowadzącego. Praca projekt kierunkowy ograniczona jest zasadniczo do części empirycznej - prezentującej wyniki przeprowadzonych badań, ich analizę i wyciągnięte wnioski. Projekt kierunkowy ma dokumentować nabycie przez studenta umiejętności niezbędnych do wykonywania wyuczonego zawodu. Jego celem jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu konstruowania projektu będącego analizą lub rozwiązaniem wybranego problemu, związanego z kierunkiem studiów. Opiekunem projektu (prowadzącym zajęcia) jest nauczyciel akademicki, pracownik etatowy WSB we Wrocławiu lub inny specjalista posiadający dorobek naukowy, a w szczególności doświadczenie praktyczne, umożliwiające prowadzenie tego przedmiotu. Student zamieszcza zatwierdzoną pracę na platformie Moodle. Do oceny prac opiekun projektu korzysta z szablonu oceny.

Studenci studiów pierwszego stopnia na ich zakończenie przystępują do egzaminu dyplomowego. Warunkiem dopuszczenia do niego jest osiągnięcie efektów uczenia się oraz liczby punktów ECTS określonych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów, a także zaliczenie wszystkich zajęć określonych w programie studiów. Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części: egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego. Podczas egzaminu teoretycznego student odpowiada na dwa losowo wybrane pytania (jedno z zakresu przedmiotów kształcenia ogólnego i jedno z zakresu przedmiotów kształcenia kierunkowego). Lista pytań jest ustalana przez dziekana i udostępniana studentom nie później niż na początku ostatniego semestru. Egzamin praktyczny polega na analizie studium przypadku lub innego zagadnienia związanego bezpośrednio z kierunkiem studiów zadanego przez członków komisji. Sposób przeprowadzenia egzaminu praktycznego określa dziekan. Student otrzymuje ocenę za każde zadane pytanie z egzaminu teoretycznego oraz z egzaminu praktycznego. Warunkiem zdania egzaminu dyplomowego jest uzyskanie wszystkich pozytywnych ocen z egzaminu

teoretycznego oraz egzaminu praktycznego. Oceną końcową egzaminu dyplomowego jest średnia arytmetyczna ocen z egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego.

Procedura dyplomowania na studiach drugiego stopnia określona jest w Regulaminie Studiów i zarządzeniu dziekana. Informacje o seminariach magisterskich, w tym lista promotorów, wykaz proponowanej problematyki seminariów i kryteria przyjęć na poszczególne seminaria udostępniane są studentom przed ich rozpoczęciem. Prace magisterskie są przygotowywane indywidualnie. Temat pracy zatwierdza promotor biorąc pod uwagę kierunek studiów, specjalność, zainteresowania naukowe studentów, tematykę badawczą oraz potrzeby praktyki gospodarczej. Praca jest pisana w oparciu o dane zebrane na praktyce zawodowej realizowanej w trakcie studiów i w związku z tym powinna mieć charakter empiryczny. Jednocześnie jednak praca magisterska dokumentuje umiejętność posługiwania się literaturą dla rozwiązania przyjętych zadań badawczych. Zgodnie z zarządzeniem dziekana praca magisterska składa się z dwóch części: analitycznej - zawierającej aspekty teoretyczne i analityczne oraz empirycznej - prezentującej wyniki przeprowadzonych badań, ich analizę i wyciągnięte wnioski. Określone zostały także szczegółowe wymagania merytoryczne i formalne dotyczące pracy.

Zgodnie z opracowanymi zasadami zakończenia toku studiów, student jest zobowiązany do złożenia egzaminu magisterskiego, wobec komisji złożonej z przewodniczącego, promotora i recenzenta. Zasady przeprowadzania egzaminu opisane są w regulaminie studiów. Wszystkie prace podlegają sprawdzeniu programem antyplagiatowym (JSA). Uczelnia nie przyjęła dopuszczalnych wskaźników w tym zakresie. Praca dyplomowa podlega recenzji. Student na egzaminie odpowiada na pytania: jedno z zakresu kształcenia ogólnego, jedno z zakresu kształcenia kierunkowego i co najmniej jedno z zakresu pracy dyplomowej.

Obowiązujące w Uczelni w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów zasady i procedury dyplomowania są trafne, dostosowane do profilu i poziomu studiów i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się określone zostały w Regulaminie Studiów. Obejmują one zasady weryfikacji prowadzonej w odniesieniu do okresów zajęć dydaktycznych (semestrów), poszczególnych zajęć oraz na koniec studiów. Jako okres zaliczeniowy przyjęty jest semestr. Do jego zaliczenia niezbędne jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć ujętych dla tego okresu w planie studiów. Forma zaliczenia/egzaminu jest określona w sylabusie zajęć a terminy zaliczeń są podawane do wiadomości studentów przez prowadzącego zajęcia na pierwszych z nich. Zajęcia nie mogą zostać zaliczone, jeśli student nie uzyskał w ich trakcie ponad 50% możliwych do zdobycia punktów, ocen, aktywności itp. W przypadku nieuzyskania zaliczenia zajęć bądź niezdania egzaminu student ma prawo do jednej poprawki. Prowadzący zajęcia jest obowiązany podać studentom wyniki ocenianych prac cząstkowych lub ostatecznego zaliczenia (egzaminu) w ciągu 7 dni od ich oddania do oceny. Student ma prawo uzyskać uzasadnienie otrzymanej oceny w terminie do 7 dni od daty ogłoszenia wyników. Student, który ma zastrzeżenia do przebiegu egzaminu lub obiektywności otrzymanej oceny na egzaminie może wystąpić do dziekana o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi dziekan/prodziekan jako przewodniczący, egzaminator i wskazany przez dziekana specjalista z zakresu danych zajęć. W egzaminie tym może wziąć udział wskazany przez studenta obserwator. Podstawą wpisu na kolejny semestr studiów jest liczba uzyskanych przez studenta punktów ECTS. Regulamin Studiów określa także konsekwencje niezaliczenia zajęć lub niezdania egzaminu, w tym możliwość

warunkowego zaliczenia semestru i wpisu na kolejny oraz powtarzania semestru. Końcowa weryfikacja efektów uczenia się oparta jest na przedstawionych powyżej zasadach i procedurach dyplomowania. O wynikach oceny pracy dyplomowej studenci informowani są przed egzaminem dyplomowym, a o wynikach samego egzaminu przez przewodniczącego komisji po jego zakończeniu. Studenci z orzeczoną niepełnosprawnością mogą, za zgodą dziekana, korzystać z różnych sposobów dostosowania metod i organizacji sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się do ich potrzeb. W szczególności dopuszczalna jest zmiana warunków zaliczania zajęć, korzystanie z dodatkowych urządzeń, udział w zaliczeniu lub egzaminie tłumacza migowego bądź asystenta. Dopuszcza się także możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczenie w indywidualnym terminie, czy też wydłużenie czasu na egzaminie/zaliczeniu pisemnym. W Uczelni zostały przyjęte regulacje dotyczące zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją osiągnięcia i oceną efektów uczenia się oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Poza wskazanymi powyżej regulacjami dotyczącymi egzaminów komisyjnych dotyczą one plagiatów. Studentowi, któremu udowodniono plagiat dotyczący prac przewidzianych w ramach realizacji zajęć otrzymuje ocenę niedostateczną i nie przysługuje mu podejście w terminie podstawowym (jeśli nastąpiło to przed tym terminem) i poprawkowym (jeśli nastąpiło to w terminie podstawowym). Szczegółowy zakres prowadzenia postępowania w tym zakresie określa właściwy organ Uczelni. W odniesieniu do prac dyplomowych stosowana jest procedura oparta na JSA. W odniesieniu do zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane w Uczelni zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Tak określone zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są prawidłowe. Umożliwiają one równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Stosowane w Uczelni zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały określone w kartach zajęć. Przy ich ustalaniu zostały uwzględnione efekty uczenia się i treści programowe przyjęte dla danych zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy dokonywana jest najczęściej poprzez egzaminy, kolokwia, quizy, testy. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności weryfikowane są poprzez zadania wykonywane na zajęciach i zadania domowe, projekty, prace indywidualne i grupowe, raporty ze studium przypadku, ocenę aktywności na zajęciach. Osiąganie przez studenta efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych weryfikowane jest poprzez obserwację i ocenę aktywnego udziału w symulacjach, dyskusjach, ocenę pracy nad zadaniem/projektem oraz ocenę prezentacji wyników badania/zadania/projektu. W odniesieniu do zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są testy i quizy rozwiązywane na platformie Moodle. Zaliczenie praktyki zawodowej następuje po pozytywnym zweryfikowaniu osiągniętych efektów uczenia się i kompetencji zawodowych na podstawie przedłożonej dokumentacji praktyk, tj. oceny osiągnięcia efektów uczenia się wystawionej przez opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy, potwierdzonej przez praktykanta oraz opiekuna praktyk z ramienia uczelni oraz prawidłowo prowadzonej dokumentacji przebiegu praktyki. Ocena stopnia osiągnięcia przyjętych dla danych zajęć efektów uczenia się opiera się na kryteriach podanych w karcie zajęć. Na studiach pierwszego stopnia do szerszej weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się służy

projekt kierunkowy a na studiach drugiego stopnia praca dyplomowa. Dodatkowo na obydwu poziomach studiów na ich zakończenie przeprowadzany jest egzamin dyplomowy.

Szeroki zakres i dostosowanie do poszczególnych zajęć metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz bieżące kontrolowanie postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Stosowane na ocenianym kierunku metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych oraz przygotowania do prowadzenia określonej aktywności zawodowej w obszarach finansów i rachunkowości. Na przykład na studiach pierwszego stopnia na zajęciach z *analizy finansowej*, w oparciu o odpowiednio dobrane metody, weryfikowana jest umiejętność analizy i interpretacji sprawozdania finansowego, wykorzystania analizy wskaźnikowej do oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, wykorzystania narzędzi informatycznych do prezentacji wyników prac analitycznych. Na zajęciach z *finansów osobistych*, w oparciu o projekty, analizy przypadku i rozwiązywane zadania, weryfikowane są umiejętności praktyczne w zakresie doboru produktów oszczędnościowych, analizy wydatków gospodarstw domowych, zarządzania ich finansami. Na studiach drugiego stopnia przykładem zastosowania metod weryfikacji opanowania umiejętności praktycznych jest stosowanie na zajęciach ze *standardów sprawozdawczości finansowej* sprawdzanie, w oparciu o analizy przypadków i rozwiązywanie zadań, przygotowania studentów do konstruowania sprawozdań finansowych i wyceny poszczególnych ich pozycji. Z kolei na zajęciach z *ewidencji zaawansowanych zdarzeń w księgach rachunkowych*, w oparciu o rozwiązywanie zadań sytuacyjnych i analizy przypadków, weryfikowane są umiejętności praktyczne dotyczące ujmowania, analizy i wyceny zdarzeń prezentowanych w dokumentach księgowych i sprawozdawczych. Szczególną rolę w przygotowaniu studentów do działalności zawodowej odgrywa projekt kierunkowy. W jego ramach dokonuje się weryfikacji umiejętności czynnego posługiwania się wiedzą nabytą w czasie studiów i jej zastosowania do rozwiązywania problemów występujących w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku finanse i rachunkowość.

Weryfikacja efektów uczenia się związanych z kompetencjami z języków obcych odbywa się na studiach pierwszego stopnia na lektoratach (studia stacjonarne) i na platformie internetowej (studia niestacjonarne) oraz na studiach drugiego stopnia na wykładzie do wyboru w pełni realizowanym w języku obcym w formie e-learningu. Do weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się stosuje się: aktywność na zajęciach, prace indywidualne i grupowe, ocenę opanowania umiejętności językowych na podstawie wypowiedzi ustnych i pisemnych, rozumienia tekstów i materiałów audio/video, prezentacji, testy, quizy i projekty na platformie Moodle. Wskazane metody weryfikacji efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. Ocena ta odnosi się do zajęć prowadzonych w pełni w formie bezpośredniego kontaktu nauczyciela i studenta, natomiast powstaje wątpliwość w przypadku zajęć prowadzonych w przeważającej mierze na platformie internetowej.

W roku akademickim 2021/2022 wszystkie zaliczenia i egzaminy końcowe na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia odbywały się w siedzibie Uczelni. Natomiast na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia udział zaliczeń i egzaminów przeprowadzanych z wykorzystaniem technologii informatycznych wynosił 8,8% a na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia 6,3%. W tej formie zaliczane są w szczególności zajęcia z języków obcych.

Prace studentów wykonywane w ramach zajęć oraz prace zaliczeniowe i egzaminacyjne są archiwizowane – przechowywane w formie papierowej lub w formie elektronicznej na platformie Moodle. Mają one formę arkuszy przeprowadzonych testów, prac zawierających rozwiązane zadania, projektów, prezentacji, analiz przypadków, projektu kierunkowego na studiach pierwszego stopnia, pracy dyplomowej na studiach drugiego stopnia.

Uczelnia prowadzi monitoring losów absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji poprzez tzw. Badania Atrybutów Marki (BAM). Badania absolwentów są przeprowadzane raz do roku od zakończenia studiów. Przedmiotem analizy są m.in.: zgodność wykonywanej pracy z kierunkiem studiów, konieczność poszukiwania pracy po zakończeniu studiów, poziom satysfakcji z pracy, poprawa sytuacji zawodowej po ukończeniu studiów. Badania przeprowadzone w 2021 roku wskazały, że ponad połowa absolwentów ocenianego kierunku uzyskała poprawę swojej sytuacji zawodowej. 80% absolwentów było zadowolonych lub bardzo zadowolonych z pracy zawodowej, przy wskaźniku zatrudnienia na poziomie 96%. Większość osób pracowała przy tym w zawodzie zgodnym z kierunkiem studiów.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów i innych przygotowywanych przez studentów była w zdecydowanej większości przypadków dostosowana do efektów uczenia się przyjętych dla zajęć ujętych w programie studiów. Analiza wybranych prac dyplomowych przez zespół oceniający wskazała jednak na przypadki odstępstwa od tej zasady. Poziom wymagań stawianych w ramach zaliczeń i egzaminów był zróżnicowany. Prace etapowe analizowane przez zespół oceniający wskazały na stosunkowo niskie wymagania w ramach niektórych zajęć czy form weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

W roku akademickim 2021/2022 prace przygotowywane w ramach zajęć projekt kierunkowy dotyczyły przykładowo tematyki takiej, jak: analiza wskaźnikowa, źródła finansowania przedsiębiorstw, analiza finansów gospodarstw domowych, controlling finansowy, analiza ofert ubezpieczeniowych, systemy podatkowe, analiza i ocena wpływu inflacji na sytuację gospodarczą, działalność finansowa przedsiębiorstw i instytucji. Tematyka i forma tych prac była zgodna z efektami uczenia się. Tematyka prac dyplomowych obronionych w latach 2021-2022 dotyczyła m.in.: zastosowania analizy finansowej w odniesieniu do przedsiębiorstw i instytucji, źródeł i instrumentów finansowania, zarządzania finansami, polityki gospodarczej, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, systemu podatkowego, rachunkowości, rynku kapitałowego, bankowości. Tematyka ta była zgodna z wiedzą z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse, do której został przyporządkowany oceniany kierunek studiów. Prace te w zdecydowanej większości opierały się na przykładzie przedsiębiorstw, instytucji czy segmentach rynku co nadawało im charakter praktyczny, związany z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku. Niemal wszystkie prace obronione w roku akademickim 2021/2022 zostały ocenione przez promotorów i recenzentów wysoko – dominowały oceny bardzo dobry, chociaż pojawiały się też oceny dostateczne.

Analiza wybranych prac dyplomowych dokonana przez zespół oceniający wskazała na występowanie w części z nich następujących problemów:

1. Niezgodność prac z praktycznym profilem studiów, gdyż opierały się na odtwórczych opisach przeprowadzonych na podstawie literatury a części empiryczne były bardzo wąskie.
2. Niedostosowanie treści pracy do jej tematu.
3. Formułowanie zbyt obszernych (ogólnych) tematów prac.
4. Występowanie błędów merytorycznych w treści prac.

5. Posługiwanie się zbyt wąską, niereprezentatywną literaturą przedmiotu, brakiem pozycji zagranicznych bądź odwoływaniem się do prac bardzo przestarzałych.
6. Ogólnikowe formułowanie uzasadnienia oceny przez promotora i recenzenta, często bez sądów wartościujących.

W ostatnich sześciu latach studenci kierunku finanse i rachunkowość byli autorami/współautorami 7 publikacji fachowych w zamieszczonych w czasopiśmie i pracach zbiorowych. Jako osiągnięcie w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku studiów wskazano uzyskanie licencji maklera papierów wartościowych przez studenta studiów drugiego stopnia.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki i zasady rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia są określone przez Senat Uczelni w odpowiednim terminie. Spełniają one wymagania formalne wynikające z przepisów prawa. Nie przewidują selekcji kandydatów ze względu na posiadaną wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Kandydaci na studia drugiego stopnia, którzy ukończyli studia na kierunkach nie obejmujących efektów uczenia się ujętych w programie ocenianego kierunku studiów, muszą zaliczyć odpowiednie zajęcia w ramach kursów on-line. Warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Uchwała rekrutacyjna uwzględnia informacje o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów niezbędnych do korzystania z metod i technik kształcenia na odległość.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów wprowadzone w Uczelni są zgodne z przepisami prawa. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni są określone w regulaminie studiów i zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się przyjętym w programie studiów ocenianego kierunku. Studenci studiów pierwszego stopnia nie przygotowują prac dyplomowych, lecz tzw. projekt kierunkowy, co zespół oceniający uważa za zasadne w odniesieniu do studiów o profilu praktycznym. Procedura dyplomowania na studiach drugiego stopnia obejmuje niezbędne elementy i umożliwia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określone w Regulaminie Studiów zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen a także równe traktowanie studentów. W odniesieniu do studentów z niepełnosprawnością istnieje możliwość dostosowania sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb. Przyjęto odpowiednie zasady i procedury dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz w przypadku zachowań nieetycznych. Zapewnione jest przekazywanie studentom informacji zwrotnych o osiągniętych efektach uczenia się oraz wgląd do prac etapowych i egzaminacyjnych.

Zestaw metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania stosowanych na kierunku zapewnia skuteczną ocenę stopnia ich osiągnięcia.

Stosowane są właściwe metody weryfikacji kompetencji w zakresie języka obcego. Ich pełne wykorzystanie wymagałoby jednak wskazanego w kryterium 2 poszerzenia zakresu zajęć z bezpośrednim udziałem lektora i studentów. Osiągnięcie efektów uczenia się jest dokumentowane w formie prac etapowych i dyplomowych. Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych na podstawie prac etapowych jest zgodny z efektami uczenia się, chociaż poziom stawianych wymagań jest dość niski. Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z kierunkiem studiów i dyscypliną, do której został on przyporządkowany. Metodyka i treść części prac nie jest w pełni dostosowana do poziomu studiów i praktycznego profilu kształcenia.

Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnione częściowo są następujące nieprawidłowości:

1. Występowanie niezgodności prac z praktycznym profilem studiów polegającej na opieraniu ich podstawowej części na odtwórczych opisach przeprowadzonych na podstawie literatury przy jednocześnie bardzo wąskich częściach empirycznych.
2. Niedostosowanie treści pracy do jej tematu.
3. Formułowanie zbyt obszernych (ogólnych) tematów prac.
4. Występowanie błędów merytorycznych w treści prac.
5. Posługiwanie się zbyt wąską, niereprezentatywną literaturą przedmiotu, brakiem pozycji zagranicznych bądź odwoływaniem się do prac bardzo przestarzałych.
6. Ogólnikowe formułowanie uzasadnienia oceny przez promotora i recenzenta, często bez sądów wartościujących.

Studenci ocenianego kierunku byli w poprzednich latach autorami bądź współautorami publikacji naukowych. Uczelnia prowadzi w niezbędnym zakresie monitorowanie losów absolwentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

1. Zaleca się przestrzeganie zgodności prac dyplomowych z praktycznym profilem studiów, a przede wszystkim oparcie ich na odpowiednio rozwiniętych częściach empirycznych.
2. Zaleca się przestrzeganie dostosowania treści prac dyplomowych do ich tematu.
3. Zaleca się formułowanie konkretnych tematów prac dyplomowych dostosowanych do ich praktycznego charakteru.
4. Zaleca się eliminowanie na etapie opieki promotorskiej błędów merytorycznych w treści prac dyplomowych.
5. Zaleca się przestrzeganie zasady przygotowywania prac dyplomowych w oparciu o odpowiednio szeroką, reprezentatywną i aktualną literaturę przedmiotu, z uwzględnieniem pozycji zagranicznych.
6. Zaleca się dokonywanie rozwiniętego uzasadnienia oceny pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta, z uwzględnieniem sądów wartościujących.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu proces dydaktyczny na kierunku finanse i rachunkowość realizują nauczyciele akademicki oraz wykładowcy-praktycy zatrudnieni w ramach umowy cywilnoprawnej. Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu wynosi 134 osoby (stan na 26.09.2022 r.), w tym:

- 3 osoby z tytułem profesora w dyscyplinach: 2 osoby ekonomia i finanse oraz 1 osoba inżynieria mechaniczna;
- 7 osób ze stopniem doktora habilitowanego: 1 osoba w dyscyplinach politologia oraz 6 osób w dyscyplinie ekonomia i finanse;
- 68 osób ze stopniem doktora, w tym w podziale na dyscypliny: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki o polityce i administracji, językoznawstwo, nauki prawne, psychologia, pedagogika, nauki socjologiczne oraz inżynieria mechaniczna;
- 56 osób z tytułem zawodowym magistra, posiadające dyplomy po kierunkach: ekonomia, finanse i rachunkowość, zarządzanie, zarządzanie i marketing, studia filologiczne, matematyka, pedagogika, prawo, informatyka, informatyka i ekonometria, administracja, socjologia, psychologia, dziennikarsko i komunikacja społeczna, inżynieria środowiska.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określonymi dyscyplinami, posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy, w zakresie tych dyscyplin lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, umożliwiające prawidłową realizację zajęć w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. W gronie specjalistów-praktyków znajdują się osoby, które pracują bądź pracowały m.in.: w przedsiębiorstwach, korporacjach, bankach, biurach rachunkowych, a także wykładowcy, którzy prowadzą własną działalność gospodarczą skoncentrowaną na kliencie biznesowym. Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy dla 66 osób, są to wszystkie osoby z tytułem profesora oraz doktora habilitowanego. Kolejno 32 osoby z tytułem doktora oraz 19 osób z tytułem magistra.

W ocenie ZO PKA nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. W WSB we Wrocławiu pracuje metodyk wspierający proces dydaktyczny. Do jego zadań należy w szczególności: wsparcie metodyczne procesu projektowania i realizacji dydaktyki zgodnie z wytycznymi PRK i rozwiązaniami wydziałowymi w ramach profilu praktycznego Wydziału oraz udzielanie bezpośredniego wsparcia dydaktykom.

Posiadanie przez nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwiające prawidłową realizację zajęć, zostało w pełni potwierdzone w trakcie hospitacji prowadzonych przez zespół oceniający PKA. Analiza przydziału zajęć oraz obciążeń godzinowych poszczególnych nauczycieli akademickich, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość potwierdza możliwość prawidłowej realizacji zajęć. Uczelnia podkreśla, iż przy obsadzie zajęć uwzględnia się zarówno posiadanie odpowiedniego dorobku naukowego, jak i doświadczenia w zakresie współpracy z praktyką gospodarczą w danym zakresie zajęć. Można potwierdzić także, iż założenie takie jest realizowane.

Wynika to z łącznej analizy Załączników 2.2 i 2.4 obejmujących szczegółowy wykaz wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2022/2023 na kierunku wraz z opisem reprezentowanych dziedzin nauki i dyscypliny naukowej. Nie stwierdzono uchybień w przydziale zajęć dydaktycznych. Zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 73 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ponad 50% godzin zajęć prowadzą nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Wykładowcy zatrudnieni w ramach umowy cywilnoprawnej to w znacznej mierze praktycy, realizujący prace w różnych obszarach finansów i rachunkowości. Ich kwalifikacje, posiadane stopnie naukowe, doświadczenie zawodowe, a także doświadczenie dydaktyczne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nieustanny nadzór merytoryczny nad jakością prowadzonych zajęć prowadzi menedżer kierunku przy wsparciu kierowników zespołów dydaktycznych, a także Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Obsada zajęć na kierunku finanse i rachunkowość studia I stopnia oraz studia II stopnia profil praktyczny, wskazuje na możliwość zapewnienia realizacji programu i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Liczebność kadry prowadzącej w stosunku do liczby studentów i liczby godzin jest odpowiednia. Obsada zajęć na kierunku finanse i rachunkowość studia I stopnia oraz studia II stopnia profil praktyczny jest prawidłowa. **Rekomenduje się** wzmocnienie kadry akademickiej na studiach II stopnia, w szczególności obsada seminariów magisterskich wymaga osób z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego.

Wyższa Szkoła Bankowa regularnie rozwija i prowadzi analizy w ramach systemu oceny pracy dydaktycznej obejmującej: ankiety studentów (studenci są zachęceni do wypełniania ankiet w Extranecie – badanie OKD, tj. Ocena Kadry Dydaktycznej), hospitacje oraz bieżące konsultacje z metodykami. Obsada zajęć dydaktycznych realizowana jest przez Kierownika właściwego Zespołu Dydaktycznego, który uwzględnia wyniki hospitacji oraz oceny ankiety studenckiej. Nauczyciele akademicy są zapoznawani z oceną studentów przez menedżera kierunku. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć, a wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Kształcenie w roku akademickim 2020/2021 odbywa się w modelu mieszanym, stacjonarnie w Uczelni oraz w trybie zdalnym, w czasie rzeczywistym, synchronicznie.

ZO PKA potwierdza, że zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewnione jest właściwie wsparcie techniczne, jak również monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu.

Od czasu wprowadzenia zajęć w trybie zdalnym w związku z COVID-19 (semestr letni 2019/2020) w Uczelni na początku każdego semestru przeprowadzane są szkolenia w zakresie obsługi wykorzystywanych platform. Szkolenia obejmują podstawy pracy chmurowej z Office 365 oraz

wykorzystanie aplikacji MS Teams. Organizowane są również szkolenia rozszerzające z nowych funkcjonalności MS Teams, dzięki czemu wykładowcy mogą poznać nowe możliwości tego środowiska i wykorzystywać to podczas prowadzonych zajęć, dodatkowo Dział E-learningu organizuje szkolenia z obsługi i wykorzystania w procesie dydaktycznym platformy Moodle.

Tematyka szkoleń dotyczy korzystania z platformy Moodle (poziom podstawowy i zaawansowany) oraz aplikacji MS Teams. Wsparcia w zakresie metodyki zdalnej udzielają też wykładowcom na bieżąco pracownicy Działu Informatyki oraz Działu E-learningu, którzy pełnią dyżury weekendowe i są do dyspozycji wykładowców w przypadku ewentualnych trudności technicznych. Ponadto wprowadzane jest bieżące wsparcie metodyczne.

W roku akademickim 2021/2022, poza powyższymi szkoleniami, wykładowcy Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu mogli uczestniczyć również w ogólnoholdingowych szkoleniach z zakresu metodyki oraz efektywnego wykorzystania nowoczesnych technologii w kształceniu zdalnym, takich jak:

- Atrakcyjne materiały dydaktyczne;
- Odwrócony egzamin;
- Jak rozwijać nawyki samodzielnego uczenia się w środowisku asynchronicznym;
- Jak napisać efektywny sylabus do kursów asynchronicznych;
- Jak napisać jasne oczekiwania i dokładne wskazówki dla kursów asynchronicznych;
- Uwzględnianie niepełnosprawności w środowisku online: najlepsze praktyki i strategie;
- Czego się spodziewamy i czego nie dostajemy. Mity i fakty wokół uczenia się poprzez rozwiązywanie zadań problemowych;
- Oceniaj to, co było na zajęciach, narzędziami, jakie stosowałeś na zajęciach, czyli jak w chaosie schematów poznawczych (na)mierzyć faktyczne efekty uczenia się.

Kadra dydaktyczna Uczelni miała lub nadal ma również możliwość uczestnictwa w szkoleniach realizowanych ze środków UE w ramach projektów:

- Wydział Ekonomiczny w Opolu kuźnią talentów ekonomicznych nr POKL 04.01.01-00-015/10-00;
- Wyższa Szkoła Bankowa - uczelnia dostępna nr POWR.03.05.00-00-A009/20;
- Zintegrowany Program Rozwoju WSF nr POWR.03.05.00-00-Z032/17;
- Nowoczesna uczelnia będąca liderem wysokiej jakości kształcenia na potrzeby rynku pracy, nr POWR.03.05.00-00-Z204/18;
- INFORMATYZACJA, UMIĘDZYNARODOWIENIE, PRAKTYCZNOŚĆ - filary Zintegrowanego Programu Uczelni w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu, nr POWR.03.05.00-00-Z004/17;
- Innowacje dla regionów, nr POWR.03.05.00-00-ZR04/18.

Uczelnia wspiera kadre, kreując warunki motywujące ją do rozwoju i wszechstronnego doskonalenia obejmującego sferę nauki oraz dydaktyki. Na mocy zapisów zawartych w Regulaminie premii i nagród nauczycieli akademickich wsparcie to jest dodatkowo realizowane poprzez nagrody za działalność dydaktyczną, naukową oraz organizacyjną. Wyższa Szkoła Bankowa wspiera pracowników badawczo-dydaktycznych podejmujących się otwarcia przewodu doktorskiego oraz habilitacyjnego w jednostkach posiadających takie uprawnienia. Rozwój naukowy etatowej kadry to również wsparcie w udzielaniu urlopów naukowych, finansowanie wyjazdów na konferencje i seminaria naukowe, a także zapewnienie pracownikom dostępu do aktualnej literatury naukowej oraz baz naukowych.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni mają możliwość wyjazdów zagranicznych poprzez uczestnictwo w wymianę z uczelniami partnerskimi w programie Erasmus+.

Uczelnia nie akceptuje dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego ani żadnych innych form przemocy psychicznej i fizycznej, w tym mowy nienawiści. WSB we Wrocławiu przygotowana jest do podejmowania wszelkich działań interwencyjnych w celu wyeliminowania wszelkich zgłoszonych przypadków dyskryminacji, mobbingu bądź molestowania seksualnego oraz do pomocy ofiarom. Kwestie te szczegółowo reguluje Regulamin Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i Molestowaniu Seksualnemu Studentów WSB we Wrocławiu, który jest efektem prac zespołu powołanego przez Rektora, a tworzonego przez Dziekana WFiZ, Dziekana WE, prodziekanów, menedżerów kierunków i nauczycieli akademickich. Na mocy Regulaminu powołany został Pełnomocnik Rektora ds. przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i molestowaniu seksualnemu studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stan liczebny oraz kwalifikacje naukowo-dydaktyczne oraz doświadczenie praktyczne etatowych pracowników, którzy prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku studiów, są wystarczające do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia.

Proces wsparcia wykładowców w zakresie rozwoju naukowego i dydaktycznego jest bardzo dobry. Wsparcie to jest realizowane poprzez nagrody za działalność dydaktyczną, naukową oraz organizacyjną. W ramach Uczelni funkcjonuje system oceny pracy nauczycieli akademickich, który uwzględnia udział studentów w tym procesie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wdrożone systematyczne szkolenia dla kadry dydaktycznej do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem platform Moodle oraz MS Teams. Szkolenia są rejestrowane, a następnie udostępniane na platformie MS Stream, dzięki temu wykładowcy mogą w każdej chwili odtworzyć materiał szkoleniowy.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Salę i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności

praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem finanse i rachunkowość. Bazę dydaktyczną Wydziału Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu stanowi pięć obiektów zlokalizowanych przy ul. Fabrycznej we Wrocławiu z sumą 8269 miejsc dydaktycznych. W ramach tej infrastruktury Uczelnia dysponuje: 1 aulą, 13 salami wykładowymi, 127 ćwiczeniowymi, 38 pracowniami komputerowymi (w tym dwoma mobilnymi na laptopach), 2 salami do tłumaczeń symultanicznych, 2 salami konferencyjnymi, 2 pomieszczeniami do prowadzenia nauki on-line, biblioteką i czytelnią, kilkudziesięcioma pomieszczeniami biurowymi oraz zapleczem gastronomicznym (znajdują się w każdym budynku). Warto dodać, iż na terenie budynku G znajduje się tzw. „pokój mocy”, czyli dedykowana sala, w której mogą spotkać się dydaktycy, także między zajęciami, a tam odpocząć, zjeść i napić się czegoś ciepłego, czy też przygotować do zajęć. W budynku A przygotowano również pomieszczenie dedykowane Centrum Pomocy Psychologicznej, działającemu przy Uczelni, gdzie odbywają się spotkania studentów z psychologiem. Dodatkowo na potrzeby prowadzonych zajęć Uczelnia wynajmuje okazjonalnie obiekt szkolny przy ulicy Nowodworskiej (Zespół Szkół Integracyjnych), w którym do dyspozycji Uczelni jest 16 sal ćwiczeniowych oraz 3 sale komputerowe.

Obiekty wykorzystywane na potrzeby zajęć dydaktycznych dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Są pozbawione barier architektonicznych, wyposażone w odpowiednie oznaczenia (w szczególności dla osób słabowidzących, w tym tabliczki w języku Braille’a), windy, podjazdy, pochylnie, toalety dostosowane do potrzeb OzN na każdym piętrze i inne

Miejsca realizacji praktyk zawodowych dobierane są pod kątem ich przystosowania do osiągania założonych dla tych zajęć efektów uczenia się. Praktyki realizowane są w działających od wielu lat na rynku pracy podmiotach, które zapewniają praktykantom odpowiednie stanowiska pracy odpowiadające zakresowi przyszłej działalności zawodowej (dostęp do komputera, Internetu, profesjonalne oprogramowania itp.).

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlagające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. W obiektach Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu znajduje się łącznie 38 komputerowych sal laboratoryjnych, w tym 2 sale łączone. 23 sale stanowią laboratoria wyposażone w terminale przeznaczone do pracy w środowisku VDI. 13 sal wyposażonych jest w komputery stacjonarne, gdzie 2 sale stanowią komputery iMac i tablety iPad oraz 2 sale z komputerami o profilu graficznym (oprogramowanie Adobe i Corel). Część z nich stanowią laboratoria specjalistyczne, są to:

- Laboratorium technologii telekomunikacyjnych firmy Nokia - Lab powered by Nokia - laboratorium wyposażone zostało przez Nokię w profesjonalny sprzęt do obsługi bezprzewodowego przesyłu danych w standardzie LTE i 5G;
- Laboratorium Internetu Rzeczy - GlobalLogic IoT Lab, któremu partneruje firma GlobalLogic Polska;
- Laboratorium Stormshield - Akademia Stormshield to program edukacyjny przeznaczony dla studentów uczelni wyższych. Pozwala na zapoznanie się ze współczesnymi trendami i technologiami w obszarze zabezpieczenia sieci komputerowych;

- Laboratorium SAP – SAP NEXT GEN - SAP NextGen jest platformą dla ekosystemu SAP (firm i partnerów) wokół uczelni wyższych dla wspólnych projektów innowacyjnych studenckich i naukowych;
- Laboratorium Cisco i systemów operacyjnych;
- Laboratorium RFID;
- Laboratoria MAC - w skład laboratoriów wchodzi 70 komputerów stacjonarnych Apple iMac Retina 4K oraz szafa dokująca Paraproject Trolley U32;
- Laboratorium Lean i Six Sigma;
- Laboratorium Wirtualnej Rzeczywistości VR/AR/IR - Virtual Reality.

Na wszystkich komputerach stacjonarnych zainstalowany jest system Microsoft Windows 10 Education PL 64-bit oraz system MacOS 10.15 Catalina na komputerach iMac znajdujących się w laboratoriach MAC. Dodatkowo komputery posiadają oprogramowanie do wirtualizacji innych systemów, np. Ubuntu lub Mint (Oracle VM VirtualBox, VMware Workstation). Na komputerach zainstalowane jest oprogramowanie specjalistyczne wykorzystywane w procesie dydaktycznym na kierunku finanse i rachunkowość: Grelt, R2fk firmy RESET, R2płatnik firmy RESET, MetaStock. Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów.

Uczelnia zapewnia pracownikom i studentom dostęp do uczelnianych zasobów bibliotecznych. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Biblioteka pracuje w systemie komputerowym PROLIB, czytelnicy mogą poprzez katalog on-line wyszukiwać, zamawiać i rezerwować książki, a także prolongować terminy wypożyczeni. W wyniku sytuacji pandemicznej w Polsce, biblioteka WSB we Wrocławiu wprowadziła możliwość zdalnego założenia konta czytelnika, poprzez wypełnienie odpowiedniego formularza. Zagadnienia z obszaru finansów i rachunkowości są dobrze reprezentowane w zbiorach Biblioteki; książki z omawianego zakresu stanowią około 41% całości zbiorów. Uczelnia przedstawiła wykaz ponad 200 pozycji dedykowanych kierunkowi finanse i rachunkowość zakupionych w latach 2017-2022.

Biblioteka Główna, której łączna powierzchnia wynosi ok. 260m² obejmuje m.in.: wypożyczalnię z wolnym dostępem do zbiorów oraz czytelnię posiadającą 36 miejsc dla czytelników oraz 11 stanowisk komputerowych ze stałym łączem internetowym, w tym jedno stanowisko dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo studenci kierunku finanse i rachunkowość mogą korzystać z zasobów Biblioteki Wydziałowej wraz z czytelnią. Godziny otwarcia Biblioteki oraz czytelni dostosowane są do planów zajęć studentów i czynna jest 7 dni w tygodniu. Biblioteka dysponuje zewnętrznym księżkomatem oraz wrzutnią (do zwrotu książek).

Biblioteka WSB we Wrocławiu oferuje również możliwość dostępu zdalnego do zasobów za pośrednictwem systemu HAN (Hidden Automatic Navigator). Wśród elektronicznych baz danych dostępnych zdalnie znajdują się platformy e-booków (2943 tytuły w IBUK Libra oraz 692 w NASBI), System Informacji Prawnej Legalis, LEX – Informator Prawno-Gospodarczy, Inforlex, Science. Biblioteka posiada również dostęp do elektronicznymi baz oferujących zasoby o zasięgu międzynarodowym: EBSCO, ELSEVIER, Springer, ISI WEB OF KNOWLEDGE, SCOPUS, WILEY.

Biblioteka pracuje w systemie komputerowym PROLIB. Czyelnicy mogą poprzez katalog biblioteczny on-line wyszukiwać, zamawiać i rezerwować książki oraz prolongować terminy wypożyczeń oraz wrzutnia, która pozwala na zwrot książek również poza godzinami pracy wypożyczalni.

System informacyjno-biblioteczny jest dostosowany do korzystania przez osoby z niepełnosprawnością. Biblioteka i czytelnia są wyposażone w odpowiedni sprzęt dla osób słabowidzących (komputer dedykowany oraz skaner powiększający). Zapewnione są również odpowiednie ciągi komunikacyjne (brak progów, przestrzeń dostosowana dla osób z niepełnosprawnością ruchową).

Uczelnia zapewnia infrastrukturę informatyczną i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Stosowane platformy internetowe umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Studenci oraz pracownicy WSB we Wrocławiu mają dostęp do systemu informacyjnego służącego do komunikacji jakim jest Extranet (dla pracowników również Intranet). Każdy student na swoim koncie ma dostęp do rozkładu zajęć, informacji dotyczących egzaminów, zaliczeń, a także konsultacji dla osób mających zaliczenia lub egzaminy warunkowe. Studenci mogą również wyszukać adres e-mailowy wybranego wykładowcy, sprawdzić harmonogram zjazdów, plany studiów, godziny otwarcia określonego działu. Na uwagę zasługuje możliwość wyboru poprzez Extranet przedmiotów do wyboru, seminariów i specjalności, a także promotora. Dzięki temu student z dowolnego miejsca za pośrednictwem Extranetu może dokonać indywidualnego wyboru.

W procesie kształcenia zdalnego Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu korzysta z platformy edukacyjnej Moodle i MS Teams. Konto w Extranecie jest jednocześnie kontem osobistym do platformy elearningowej. Wykorzystanie tego narzędzia pozwala na budowanie kursów online zawierających treść, materiały multimedialne, odnośniki do źródeł zewnętrznych, treści interaktywne. Platforma Moodle daje możliwość komunikacji na linii wykładowca-student, a MS Teams student-student oraz wykładowca-student, zarówno synchroniczne jak i asynchroniczne (czaty, forum). Narzędzia takie jak quiz lub zadanie pozwalają na sprawdzanie wiedzy studentów oraz ich ocenianie. Dodatkowo możliwe jest generowanie licznych raportów, które umożliwiają śledzenie postępów i aktywność uczestników kursów na platformie. Wszyscy studenci, prowadzący zajęcia oraz pracownicy administracyjni mają możliwość bezpłatnego pobrania najnowszej wersji pakietu biurowego Office 365 w ramach subskrypcji Microsoft 365 A3 dla studentów. Dzięki temu studenci zyskują dostęp do najnowszych wersji aplikacji Word, Excel czy PowerPoint, a przede wszystkim w czasie kształcenia w trybie zdalnym mogą uczestniczyć w zajęciach poprzez platformę MS Teams.

WSB we Wrocławiu dysponuje zwirtualizowanymi laboratoriami komputerowymi w technologii VDI (Virtual Desktop Infrastructure), które są wykorzystywane zarówno podczas zajęć dydaktycznych prowadzonych w trybie zdalnym, jak i są udostępniane studentom poza godzinami zajęciowymi. Środowisko VDI, wykorzystywane przez WSB we Wrocławiu, umożliwia zdalne przeprowadzanie zajęć laboratoryjnych. Studenci i prowadzący zajęcia logują się do jednego z wirtualnych desktopów z poziomu przeglądarki zainstalowanej na swoim komputerze lub z klienta VMware Horizon. W środowisku VDI jednocześnie funkcjonuje ponad 1000 wirtualnych desktopów z zapasem na wytworzenie kolejnego tysiąca. Desktopy są pogrupowane w kilku pulach, a ok. 100 z nich jest wspomaganych sprzętowo akceleracją graficzną. Studentom łącznie udostępniane jest: 50 TB przestrzeni dyskowej, 5 TB pamięci RAM i łącznie 1 THz CPU. W serwerowni Wyższej Szkoły Bankowej

zainstalowano 17 serwerów do obsługi procesu dydaktycznego, w tym 9 serwerów do obsługi środowiska VDI. Uczelnia już od wielu lat wdraża projekt wirtualnych laboratoriów VDI. Oznacza to, że studenci mogą uczestniczyć w zajęciach laboratoryjnych online i realizować program kształcenia, w ramach którego zdalnie uczą się pracy w zaawansowanych środowiskach teleinformatycznych.

Sieć dydaktyczna Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu korzysta z łącza światłowodowego, symetrycznego o przepustowości 10 Gb/s. Łącze internetowe Uczelni jest zabezpieczone poprzez zintegrowany system logistyki w oparciu o sprzęt firmy FortiNet. Nadzór nad bezpieczeństwem oraz zarządzanie siecią dydaktyczną umożliwia system monitoringu sieci Flowmon. Monitoring sieci uwzględnia nie tylko sprawdzanie zachowania sieci, ale także potrafi wykrywać anomalie bezpieczeństwa, monitorować serwery aplikacyjne. W skład sieci Wi-Fi wchodzi ponad 100 punktów dostępowych, pozwalając na pokrycie całości kampusu powszechnie dostępną siecią Internetu bezprzewodowego.

Studenci, prowadzący zajęcia oraz pracownicy administracyjni mogą korzystać z usługi Office 365 A1 lub A3. Obie usługi zawierają aplikację MS Teams w wersji online oraz w wersji klasycznej do zainstalowania na swoim komputerze. Aplikacja łączy w sobie elementy komunikacji i współpracy grupowej, przekazywania treści, oceniania prac oraz połączenia aplikacji edukacyjnych w jednym miejscu.

Baza dydaktyczna i naukowa Uczelni jest na bieżąco monitorowana. Uczelnia w roku 2020 zleciła przeprowadzenie audytu architektonicznego, który został przeprowadzony przez Stowarzyszenie „Twoje Nowe Możliwości”. Wnioski z przeprowadzonego audytu pozwoliły na ocenę stanu aktualnego oraz wdrożenie usprawnień na przyszłość. WSB we Wrocławiu jest w trakcie realizacji projektu „Uczelnia dostępna II”. W projekcie zaplanowano wiele działań na rzecz zwiększenia dostępności cyfrowej, architektonicznej i komunikacyjno-informacyjnej Uczelni dla OzN (w tym m.in.: zakup specjalistycznego sprzętu, oprogramowania, szkoleń i usług).

Księgozbiór biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu jest na bieżąco monitorowany przez menedżerów kierunków, którzy przy weryfikacji kart przedmiotów, a także podczas hospitacji sprawdzają dostępność zalecanej literatury przedmiotu. Uczelnia przykłada również wagę unowocześniania i aktualizacji infrastruktury informatycznej oraz oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ocena infrastruktury dydaktycznej, w tym również wykorzystywanej w ramach kształcenia zdalnego, jest także poddawana ewaluacji przez studentów kierunku w ramach Badania Atrybutów Marki (BAM).

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia studentom kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym na Wydziale Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nowoczesną bazę dydaktyczną, dobrze dostosowaną pod względem infrastrukturalnym, technicznym i informatycznym do potrzeb procesu nauczania i uczenia się. Dotyczy to również infrastruktury wykorzystywanej w kształceniu na odległość.

Zasoby biblioteki (zarówno tradycyjne, jak i cyfrowe) są adekwatne do potrzeb kierunku. Budynki Uczelni zostały dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością i są zgodne z wymogami BHP. Infrastruktura podlega właściwym przeglądom z uwzględnieniem opinii kadry dydaktycznej oraz studentów i jest sukcesywnie udoskonalana.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na realizację przyjętej koncepcji nauczania na kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia aktywnie pozyskuje partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego m.in. poprzez działalność Biura Karier, menedżera kierunku, Instytutu Współpracy z Biznesem oraz w ramach Rady Biznesu. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że lista podmiotów z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia o współpracy liczy 12 pozycji i stale pracuje nad pozyskiwaniem nowych podmiotów do współpracy.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją nauczania. We współpracę z Uczelnią zaangażowanych jest szereg przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego działających zarówno lokalnie, jak i krajowo, a także globalnie.

Kluczowym zadaniem Instytutu Współpracy z Biznesem jest obsługa procesu współpracy z biznesem, a celem działań jest: uprządkowanie studiów; pozyskiwanie środków i realizacja projektów badawczych na potrzeby biznesu, opracowywanie ekspertyz, działalność doradcza; aktywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, m.in.: organizacja spotkań, seminariów, konferencji na styku uczelnia-biznes, pośrednictwo pracy staży, praktyk.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, takie jak:

- doradztwo i konsultacje przy tworzeniu i uaktualnianiu programu studiów przez członków kierunkowej Rady Biznesu;
- opiniowania istniejących programów kierunków i nowych specjalności na kierunku;
- prowadzenie zajęć w zakresie przedmiotów specjalnościowych oraz innych form zajęć (np. business case, warsztat, szkolenia, wystąpienia w części wykładów/ćwiczeń);
- program kształcenia dualnego na kierunku finanse i rachunkowość, którego założeniem było równoległe odbywanie staży w formach w powiązaniu z nauką na uczelni w kładzie 1 dzień na Uczelni, 4 dni w firmie;
- organizacja Kongres Firm Rodzinnych;

- organizacja konkursu Promotor Przedsiębiorczości Rodzinnej;
- działalność w ramach izb gospodarczych: zachodnia Izba Gospodarcza, Związek Pracodawców Polska Miedź;
- organizacja praktyk dla studentów;
- organizacja wizyt studyjnych;
- realizacja wspólnych projektów badawczo-rozwojowych;
- organizacja WSB Career Trends;
- organizacja staży;
- organizacja warsztatów rekrutacyjnych;
- mentoring i coaching dla studentów i absolwentów;
- współpraca w ramach pośrednictwa pracy.

Powyższe działania podejmowane przez Uczelnię we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Przy Uczelni funkcjonują kierunkowe Rady Biznesu, których głównym celem jest wymiana trendów rynkowych, konsultacja aktualnie obowiązujących programów studiów. Członkowie Rady Biznesu mają realny wpływ na uprządkowanie kierunku studiów. Spotkania Rady Biznesu organizowane są standardowo dwa razy w roku, w każdym semestrze roku akademickiego odbywa się jedna Rada Biznesu. Członkowie Rady Biznesu znają porządek obrad Rady Biznesu wcześniej i zawiera on punkty obligatoryjne oraz fakultatywne, które zostały przedstawione w dokumencie związanym z organizacją tychże Rad. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że na dzień 31.08.2022 liczba członków Rady Biznesu dla kierunku finanse i rachunkowość wynosiła 19 osób.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w czasie pandemii koronawirusa zmieniła się tylko forma kontaktu z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Tradycyjne spotkania fizyczne przeniesione w tryb on-line. Warto podkreślić, że spotkania Rady Biznesu były realizowane w formule on-line, a forma ta przyjęła się i jest organizowana w taki sposób do dzisiaj. Kongres Firm Rodzinnych odbył się w formule hybrydowej.

W ramach Rady Biznesu stałym punktem spotkań jest konsultacja programów kształcenia, specjalności. Po każdym spotkaniu przygotowywany jest protokół, w którym spisane zostają m.in. propozycje zgłaszane przez partnerów biznesowych w zakresie zmian w programach studiów, specjalności czy treści programowych. Wśród propozycji zgłoszonych przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego można wymienić:

- zwiększenie bazy firm, w których studenci mogą odbywać praktyki zawodowe,
- utworzenie nowej specjalności na studiach I stopnia – *specjalista kadr i płac*,
- ustalenie programu studiów dla specjalności *specjalista kadr i płac*,
- dokonanie zmian w modułach do wyboru realizowanych przez studentów studiów pierwszego stopnia w ramach praktyk zawodowych,
- dodanie do programu studiów przedmiotu *techniki radzenia sobie ze stresem*,
- dodanie do programu studiów przedmiotu *finanse osobiste*,
- prace nad utworzeniem nowej specjalności na studiach drugiego stopnia związanej z szeroko pojętą analizą danych,

- zwiększenia w programie studiów liczby godzin laboratoryjnych do nauki/pracy z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego MS Excel – zdaniem pracodawców znajomość programu jest niezwykle ważna dla każdego absolwenta kierunku,
- podpisane porozumienia partnerskie.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że są przeprowadzane przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dobrym przykładem takiego przeglądu jest organizacja Rad Biznesu, gdzie po zakończonym roku akademickim i analizie frekwencji oraz protokołów dyrektor Instytutu Współpracy z Biznesem przygotowuje wytyczne organizacyjne i merytoryczne w kontekście funkcjonowania Rady Biznesu. Celem takiego działania jest standaryzacja wytycznych i tym samym efektywne wykorzystanie potencjału członków Rady Biznesu w kreowaniu programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona stale w zakresie organizacji praktyk oraz poprzez wpływ interesariuszy na programy studiów i efekty uczenia się. Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonalenia programu studiów, także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zgodnie z deklaracją Władz Uczelni umiędzynarodowienie procesu kształcenia odgrywa ważną rolę zarówno w obecnej koncepcji kształcenia, jak i planach dalszego rozwoju kierunku finanse i rachunkowość. Strategia międzynarodowa Uczelni oparta jest na pięciu priorytetach:

1. Realizacja i rozwój mobilności studentów i pracowników.
2. Aktywny udział w programach międzynarodowych.
3. Internacjonalizacja w domu.
4. Zróżnicowana społeczność studentów zagranicznych na studiach w WSB.
5. Poprawa jakości, konkurencyjności i poszerzenie oferty edukacyjnej.

Realizowane jest ona m.in. poprzez wspólne projekty edukacyjne z zagranicznymi partnerami, tj.: wspólna organizacja międzynarodowych tygodni biznesu, szkół letnich, tworzenie warunków mających zachęcić studentów zagranicznych do studiowania w WSB we Wrocławiu, w tym na kierunku finanse i rachunkowość, jak również zwiększenie mobilności międzynarodowej studentów i pracowników poprzez udział w programie Erasmus+. Podejmowane w tym zakresie działania to przede wszystkim organizacja przez WSB we Wrocławiu wydarzeń sprzyjających umiędzynarodowieniu, jak np.: Erasmus+ Days, International Week, Summer School, Letni kurs przygotowawczy języka polskiego, sformalizowanie działalności organizacji Buddy Mentors zajmującej się pomocą dla studentów zagranicznych. W Uczelni opracowana została również koncepcja funkcjonowania Welcome Centre, które rozpocznie działalność od roku akademickiego 2023/24, a Inicjatywa stworzenia którego wynika z potrzeby obsługi studentów zagranicznych w WSB we Wrocławiu, których liczba z roku na rok jest coraz większa. Koncepcja zakłada stworzenie Welcome Center, jako osobnej jednostki funkcjonującej w strukturze WSB / CWM, która zapewni wsparcie nowo zrekrutowanym i obecnym zagranicznym studentom, jak również kadry zagranicznej przebywającej w WSB.

Uczelnia realizując działania w obszarze umiędzynarodowiania w dużej mierze bazuje na dostępnych możliwościach oferowanych przez program Erasmus+. Od roku 2007 WSB we Wrocławiu, we współpracy z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, wspierającą reformy i rozwój edukacji w Polsce, realizuje program Erasmus+, który obejmuje wyjazdy studentów na studia, wyjazdy nauczycieli akademickich w celach dydaktycznych i szkoleniowych oraz wyjazdy studentów i absolwentów na staże. Uczelnia ma podpisane umowy ze 102 uczelniami zagranicznymi, głównie w Europie, ale też w Azji, Ameryce Północnej i Południowej. W ponad 40 z tych uczelni funkcjonują kierunki/specjalizacje odpowiadające kierunkowi finanse i rachunkowość.

Uczelnia współpracuje również z różnego rodzaju instytucjami zagranicznymi, jak np.: Spanish Internship & Consultant, Hiszpania; AnimaFest Experience, Hiszpania; Your International Training, Irlandia; Job Bridge, Malta; RhodesNow, Grecja; European Development Agency, Czechy; Izba Handlowo-Przemysłową w Magdeburgu, Niemcy. WSB we Wrocławiu współpracuje również z uczelniami pozaeuropejskimi m.in. w ramach programu Erasmus + Kraje Partnerskie.

W obecnych czasach, ze względu na możliwe ograniczania w podróżowaniu między krajami, istotną rolę w rozwoju umiędzynarodowienia odgrywa również realizowana idea tzw. „Internationalization at home” (umiędzynarodowienie w domu) umożliwiającą kontakt ze środowiskiem międzynarodowym studentom i pracownikom, którzy nie uczestniczą w mobilności. Do najważniejszych aktywności w tym

zakresie można zaliczyć oferowanie krótkich projektów międzynarodowych typu Business Week i Summer Schools; jak również przyjmowanie pracowników zagranicznych przyjeżdżających w celu prowadzenia wykładów gościnnych.

Uczelnia realizuje międzynarodowe projekty finansowane przez wybrane instytucje przyznające granty na innowacyjne formy nauki. Obecnie są to dwa projekty Spinaker finansowane przez NAWA, do których mogą dołączyć studenci wszystkich kierunków WSB we Wrocławiu, tj.:

- Nowa oferta intensywnych międzynarodowych programów kształcenia w WSB we Wrocławiu, okres realizacji: 01.05.2021 - 30.04.2023,
- Uniwersalne programy kształcenia WSB we Wrocławiu dla studentów zagranicznych, okres realizacji Projektu: 01.06.2022 - 31.08.2023.

Spośród studentów kierunku finanse i rachunkowość, w mijającym roku akademickim 2021/2022 na praktyki w ramach Programu Erasmus+ wyjechały 3 studentki: 2 osoby do Portugalii (studia I stopnia) oraz 1 osoba do Francji (studia magisterskie). Ponadto 1 osoba wyjechała na Business Week do Kolding. Spośród grupy wykładowców kierunku finanse i rachunkowość w ubiegłym roku akademickim w ramach Programu Erasmus+ wyjechało 11 osób. Uczelnie goszczące to m.in.: University of Malta, University of West Attica, University of Almeria, Batumi Shota Rustaveli State University, College of Polytechnics Jihlava, Instituto Politécnico de Setúbal.

W okresie ostatniego roku akademickiego, z uwagi na sytuację pandemiczną i zdalny tryb pracy na uczelniach mobilność zarówno studentów, jak i wykładowców była bardzo ograniczona. Planowane wcześniej wizyty zagranicznych wykładowców z europejskich uczelni partnerskich w Programie Erasmus+, nie odbyły się. Niektórzy zadeklarowali chęć przyjazdu w późniejszym terminie. Przed okresem pandemii średnio w roku uczelnię odwiedzało ok. 10 wykładowców. W sytuacji braku ograniczeń Uczelnia zamierza kontynuować zapraszanie wykładowców zagranicznych.

Procedura rekrutacji na wyjazdy zagraniczne studentów i pracowników WSB we Wrocław jest dostępna jest na stronie internetowej Uczelni. W przypadku studentów proces rekrutacji obejmuje:

- test językowy - obligatoryjny dla wszystkich kandydatów do wyjazdu w ramach Programu Erasmus+. Studenci mogą wybrać jeden z następujących testów językowych: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański;
- rozmowa kwalifikacyjna - prowadzona w języku polskim w celu zapoznania komisji ze studentem;
- weryfikację średniej z całego toku studiów na WSB przeliczanej na punkty - warunkiem wyjazdu jest komplet zaliczeń w sesji egzaminacyjnej poprzedzającej wyjazd studenta oraz średnia ocen min. 3,5.

Suma punktów uzyskanych w procesie rekrutacji wyznacza pozycję studenta w rankingu kandydatów do stypendium Erasmus+. Proces rekrutacji kończy się ostatecznym wyborem uczelni przez studenta. Czynnikiem decydującym o wyborze uczelni powinien być dopasowany do kierunku studiów program nauczania w uczelni przyjmującej. Proces wymiany koordynuje specjalnie powołana do tego jednostka - Centrum Współpracy Międzynarodowej.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość mają zapewnioną w programie studiów możliwość nauki wybranego języka obcego osiągając w założeniu poziom kompetencji językowych B2 na studiach I stopnia oraz B2+ na studiach II stopnia. Nauka języka obcego dla studentów studiów stacjonarnych

I stopnia obejmuje łącznie 240 godzin w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem (12 ECTS). W przypadku studiów niestacjonarnych I stopnia na zajęcia z języka obcego przewidziano 160 godzin realizowanych w formie e-learningowej na dedykowanej platformie elektronicznej. Nauka języka obcego jest bardziej skuteczna w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Studenci realizujący kształcenie językowe wyłącznie na platformie e-learningowej nie są w stanie osiągnąć oczekiwanej biegłości komunikacyjnej. Dodatkowym problemem jest sposób organizacji egzaminu z języka obcego na studiach niestacjonarnych, który również odbywa się na platformie e-learningowej, poza siedzibą Uczelni. Brak odpowiednich kompetencji komunikacyjnych w zakresie języka obcego może znacząco ograniczać uczestnictwo w wymianie międzynarodowej studentów niestacjonarnych, jak również ich uczestnictwo w międzynarodowym rynku pracy.

Na studiach II stopnia, niezależnie od formy realizowanych zajęć, lektorat z języka obcego biznesowego zaplanowano w wymiarze 50 godzin e-learningu, co również nie umożliwia osiągnięcie przez studenta oczekiwanej biegłości komunikacyjnej.

Zgodnie z informacją podaną przez Uczelnię studentom kierunku finanse i rachunkowość I stopnia oferowane są dodatkowo zajęcia do wyboru w języku angielskim (*Cultural differences, Ecology*) lub niemieckim (*Motivieren im Geschäft*). Zajęcia te nie zostały jednak zapisane w programie studiów. Na studiach II stopnia Uczelnia nie oferuje dodatkowych zajęć w języku obcym.

Przeprowadzony przez zespół oceniający przegląd prac dyplomowych oraz sylabusów do zajęć kierunkowych wykazał, że w zbyt małym zakresie na kierunku finanse i rachunkowość wykorzystywane są dostępne w Uczelni zagraniczne źródła literatury.

W odniesieniu do całego obszaru współpracy międzynarodowej co roku przeprowadzana jest ankieta BAM, gdzie każdy student WSB we Wrocławiu może ocenić poziom i zakres oferowanych możliwości i ich jakość w podziale na wybrane kryteria oceny. W przypadku umiędzynarodowienia są to takie kategorie, jak m.in.: atrakcyjność oferty wyjazdów zagranicznych, dostępność informacji na temat możliwości wyjazdów zagranicznych, czy też szybkość załatwiania spraw. Dodatkowo, w odniesieniu do poszczególnych projektów międzynarodowych, po ich zakończeniu przeprowadzane są ankiety ewaluacyjne oraz wywiady z uczestnikami. Uczelnia stosuje również wskaźniki jakościowe i ilościowe mierzące rezultaty wybranych aktywności, m.in. w zakresie realizacji celów w obszarze mobilności studentów i kadry, jakości realizacji mobilności, wsparcia uczestników mobilności.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, tworząc warunki do mobilności międzynarodowej (także wirtualnej) nauczycieli akademickich oraz studentów. Studenci kierunku mają zapewnioną możliwość kształcenia w zakresie wybranego języka obcego. Dodatkowo Uczelnia stwarza studentom studiów I stopnia możliwość pogłębienia kompetencji językowych poprzez wybór dodatkowych zajęć w języku obcym. Kadra dydaktyczna prowadzącą zajęcia bierze udział w międzynarodowych projektach. Prowadzona jest

ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku, a jej wyniki stanowią podstawę do podejmowania przez Władze Wydziału i Uczelni działań doskonalących.

W ramach oceny kryterium 7 zdiagnozowano następujące nieprawidłowości:

1. Kształcenie językowe na studiach niestacjonarnych I stopnia oraz na studiach II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) nie wspiera w wystarczającym stopniu nabywania kompetencji językowych umożliwiających aktywność międzynarodową studentów.
2. W pracach dyplomowych oraz w trakcie realizacji zajęć w zbyt małym zakresie wykorzystywane są dostępne w Uczelni zagraniczne źródła literatury, co nie jest zgodne z założonym międzynarodowym wymiarem koncepcji kształcenia na kierunku. W większości sylabusów do zajęć kierunkowych, jak i w pracach dyplomowych, brak jest odniesienia do źródeł w języku obcym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

1. Zaleca się zwiększenie poziomu wsparcia studentów studiów niestacjonarnych I stopnia oraz studentów studiów II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) w nabywaniu kompetencji językowych zgodnych z zapisami PRK dla danego poziomu kształcenia, w tym kompetencji komunikacyjnych, umożliwiających aktywność międzynarodową studentów.
2. Zaleca się zwiększenie stopnia wykorzystania w procesie dydaktycznym na kierunku finanse i rachunkowość, w tym w szczególności w procesie dyplomowania, dostępnych w bibliotece oraz w międzynarodowych bazach publikacyjnych zasobów angielskojęzycznych, zgodnie z założonym międzynarodowym wymiarem koncepcji kształcenia.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia organizuje proces wspierania studentów w sposób kompleksowy i systematyczny. Przybiera on zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Świadczą o tym sylabusy zajęć oraz przybrane przez Uczelnię zasady dotyczące zaliczenia zajęć w trakcie całego semestru, które znajdują się na ich indywidualnych kontach w Extranecie i są udostępnione studentom już od pierwszych zajęć, co umożliwia im świadome uczestnictwo w zajęciach. Uczelnia wprowadziła dzięki temu tzw. Sesję ciągłą i kaskadowe zaliczenie przedmiotów, co zostało określone w Regulaminie Studiów Wyższych w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu. Ponadto, znaczna część materiałów dydaktycznych znajduje się na platformie Moodle, dzięki której studenci mogą także stale kontrolować m.in. zadania do wykonania podczas zajęć. **Rekomenduje się** ewaluację formy nauczania języków obcych na obydwu stopniach i formach kierunku finanse i rachunkowość, zgodnie z zaleceniami wskazanymi w kryterium 2. Wskazują one na to, że stosowane formy nie są adekwatne do celów

kształcenia i nie uwzględniają w równy sposób potrzeb i warunków studiowania w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

Wsparcie studentów uwzględnia zróżnicowane merytoryczne, materialne i organizacyjne formy. Uwzględniają one zakres przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów finanse i rachunkowość, w tym wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W rozwoju zawodowym i wejściu na rynek pracy studentów Wydziału Finansów i Zarządzania wspiera aktywnie Biuro Karier, które jest miejscem łączące dwie funkcje: pierwsza to organizacja praktyk i staży realizowana przez zespół ds. praktyk, czyli informowanie studentów o zasadach odbywania praktyk m.in. w czasie cyklicznie odbywających się spotkań lub webinarów, pomoc studentom w dopasowaniu najbardziej odpowiednich miejsc realizacji praktyk względem wybranego kierunku studiów i specjalności oraz koordynacja realizacji praktyki. Druga funkcja jednostki to pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe (w tym w zakresie przedsiębiorczości), które ma na celu pomoc studentom i absolwentom w poszukiwaniu pracy, zmianie pracy, zakładaniu własnej firmy, a także aktywizacji zawodowej. Zespół doświadczonych doradców zawodowych, specjalistów ds. rozwoju kariery podejmuje szereg działań przygotowujących studentów do działalności zawodowej, w szczególności w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku m.in. cykle webinarów np. "Webinar z przedsiębiorczości - Google Profil Firmy - jak dotrzeć do klientów w okolicy? Popraw widoczność w lokalnych wynikach wyszukiwania". W ramach organizacji form rozwijających w studentach przedsiębiorczość Biuro Karier współpracuje m.in. z: Biurem Rozwoju Gospodarczego - Działem Wspierania Przedsiębiorczości (Urząd Miasta Wrocław), Punktem Informacji Funduszy Europejskich we Wrocławiu (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego), Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. W celu lepszego przygotowania studentów do rynku pracy w ramach Biura Karier jest dedykowany kierunkowi finanse i rachunkowość pracownik, tzw. opiekun kierunku. Ponadto, obsługa studenta prowadzona jest przez wszystkie dni tygodnia, w różnych godzinach, a wszelkie informacje dostępne są w Extranecie. Dzięki temu studenci mają ułatwiony dostęp do kontaktu z działami administracyjnymi z wykorzystaniem najnowszej technologii. Ponadto studenci mają możliwość kontaktu z Władzami Wydziału, pracownikami naukowo-dydaktycznymi, który wyznaczają czas swoich dyżurów. Dla wszystkich roczników studiów powołano opiekuna (jest nim Menedżer kierunku), który wspiera studentów w sprawach organizacyjnych, dydaktycznych, naukowych i osobistych. Uczelnia wywiązuje się z ustawowego obowiązku wsparcia materialnego w postaci: stypendiów socjalnych, dla osób z niepełnosprawnością, zapomóg, stypendium Rektora. Uwzględniane są również wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe.

Uczelnia uwzględnia systemowe wsparcie dla studentów wybitnych oraz różnorodne formy aktywności studentów: sportowe, artystyczne, organizacyjne, o których wspomniano w powyższym akapicie oraz fragmencie dotyczącym działalności Samorządu Studenckiego. System stypendialny pozwala na realne obniżenie kosztów nauki i uwzględnia kilka rodzajów wsparcia finansowego, w tym dla osób o wybitnych wynikach na różnych obszarach działalności, są to stypendia: Ministra, Rektora dla najlepszych studentów oraz w ramach programu VIS – Very Important Student. Każde z nich pochodzi z różnych źródeł finansowania Uczelni. W systemie motywowania studentów do nauki, wybitnych wyników i aktywności naukowej dużą rolę odgrywają również dodatkowe inicjatywy organizowane przez wspomnianą wyżej jednostkę - Biuro Karier. Studenci kierunku mają także do dyspozycji ofertę mobilności studenckiej Erasmus+ oraz ofertę działań organizowanych przez Centrum Współpracy Międzynarodowej. Jednostka informuje i promuje korzystanie z dodatkowych opcji rozwoju

o charakterze międzynarodowym, jakimi są: wyjazdy w ramach programu Erasmus+, wyjazdy na Business Weeks organizowane w partnerskich uczelniach Europejskich i innych krótkich projektach międzynarodowych.

Proces wsparcia jest dostosowany do potrzeb różnych grup studentów oraz potrzeb indywidualnych wynikających z wyjątkowych sytuacji życiowych, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. W celu wsparcia osób z niepełnosprawnością na Uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON). BON proponuje m.in. skorzystanie z indywidualnej formy wsparcia, jaką jest pomoc asystenta, którym może zostać wybrana osoba ze środowiska studenckiego (np. kolega/koleżanka z roku osoby z niepełnosprawnością), spoza niego (np. rodzina, partner/partnerka, przyjaciel itp.) lub dedykowana do pełnienia tejże funkcji (wolontariusz). Rolą Asystenta jest, np. pomoc w poruszaniu się po terenie Uczelni, w sporządzaniu notatek i komunikowaniu się z wykładowcami, załatwianiu spraw w działach uczelni i inne w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Wynagrodzenie Asystenta OzN płacone jest przez Uczelnię. Budynek Uczelni oraz materiały dydaktyczne są również przystosowane do potrzeb osób z różnego typu niepełnosprawnością. Według Regulaminu Studiów Wyższych w WSB we Wrocławiu osoby w szczególnych sytuacjach życiowych mogą ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów.

Zorganizowany jest sprawny proces zgłaszania przez studentów skarg i wniosków oraz przejrzyste i skuteczne sposoby ich rozpatrywania. Studenci mogą liczyć na wsparcie kompetentnej kadry zarówno od strony administracyjnej, jak i nauczycieli akademickich. Możliwości stałego kontaktu i współpracy z dziekanatem bądź podczas indywidualnych konsultacji odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu ich codziennych spraw. Studenci są informowani o możliwościach wsparcia i jego zakresie, w tym pomocy materialnej, przy pomocy zróżnicowanych narzędzi, tj.: Extranetu, witryny internetowej, e-maili i newsletterów, bezpośredniej informacji w dziekanatach, u menedżera kierunku oraz w Dziale Obsługi Finansowej Studenta. Istotnym elementem są spotkania organizowane dla pierwszych roczników, podczas których przekazywane są informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy materialnej (stypendia), a także obejmujące organizację toku studiów i funkcjonowania Uczelni.

Proces wspierania studentów obejmuje działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasady postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. Kwestie te szczegółowo reguluje Regulamin Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i Molestowaniu Seksualnemu WSB we Wrocławiu. Warto dodać, że w programie na kierunku finanse i rachunkowość został wprowadzony przedmiot *techniki radzenia sobie ze stresem*, w którym za pomocą treningu, studenci poznają i praktykują w jaki sposób radzić sobie z sytuacjami stresującymi oraz nabierają umiejętności w zakresie odporności psychicznej. Na Uczelni działa dodatkowo w tym zakresie Centrum Pomocy Psychologicznej (CPP).

Stosowane są uczelniane, materialne i pozamaterialne instrumenty oddziaływania na studentów kierunku, mające na celu motywowanie ich do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, o których wspomniano wyżej w ramach opisywanego systemu wspierania studentów wybitnych oraz działań organizowanych przez Biuro Karier.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów, kreując dzięki temu warunki stymulujące i motywujące studentów do działalności około-akademickiej, a także do

zapewnienia wpływu samorządu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. Członkowie Samorządu Studenckiego przede wszystkim uczestniczą w różnych komisjach jako przedstawiciele studentów, pełnią funkcję opiniodawczą przy powoływaniu wybranych stanowisk i uchwalaniu dokumentów strategicznych, współpracują z Radą Biznesu w opiniowaniu programów studiów. Samorząd Studencki uczestniczy także w organizowaniu wielu działań skierowanych do studentów, takich jak: spotkania integracyjne w ramach projektu "WSB Party", bądź inicjatywy charytatywne, a także juwenalia. Pomoc w zdobywaniu umiejętności badawczych poza zajęciami dydaktycznymi zapewniana jest przez umożliwienie studentom działalności w studenckich kołach naukowych. Aktualnie na kierunku finanse i rachunkowość działa Koło Naukowe Rynków Kapitałowych (KoNaRK). Działalność kół naukowych reguluje Uchwała nr 50/2020 Senatu WSB we Wrocławiu ws. Uchwalenia regulaminu kół naukowych.

Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się prowadzone są przy udziale studentów poprzez okresowe przeglądy. Proces obejmuje formy wsparcia w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zasięg ich oddziaływania, skuteczność systemu motywacyjnego, poziom zadowolenia studentów, w tym zadowolenia z narzędzi kształcenia zdalnego, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia wsparcia i jego form. Każdego roku ocenie studentów wszystkich form kształcenia poddawane są poszczególne komponenty działalności Uczelni – tzw. Badania Atrybutów Marki (BAM). Pytania w BAM dotyczą m.in.: atrakcyjności programu studiów, dostosowania programu studiów do wymagań pracodawców i rynku pracy, realizacji zajęć zgodnie z przedstawionym programem, spójności programu wykładów z ćwiczeniami z tego samego przedmiotu, respektowania zasad określonych na początku semestru. W tym punkcie studenci bardziej ogólnie mogą odnieść się efektów uczenia się, treści programowych oraz zaliczenia przedmiotu. Wyniki są szczegółowo analizowane i omawiane z Władzami Wydziału, kierownikami poszczególnych działów oraz pracownikami, a następnie przygotowywane są działania, mające na celu usprawnienie poszczególnych obszarów pracy. Studenci otrzymują podsumowanie wyników badania, dzięki czemu proces rozwoju i doskonalenie jest transparentny.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia studentów w procesie uczenia się jest kompleksowy i systematyczny. Ma charakter stały i przybiera różnorodne formy w obszarze dydaktycznym, zawodowym, jak również organizacyjnym. Podejmowane przez Uczelnię działania uwzględniają współczesne technologie, adekwatnie dobrane do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się. Studenci są wspierani w zakresie efektywnego korzystania z oprogramowania stosowanego podczas kształcenia zdalnego. Wsparcie uwzględnia potrzeby studentów wybitnych, a także odnosi się do różnych i indywidualnych potrzeb, w tym w szczególności potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Działania podejmowane w celu motywowania studentów do osiągania wysokich wyników uczenia się oraz angażowania się w życie

całej społeczności akademickiej przybierają różnorodne formy. Podczas zarządzania procesami administracyjnymi i organizacyjnymi uwzględniany jest sprawny sposób zgłaszania przez studentów skarg, wniosków oraz przejrzyste sposoby ich rozpatrywania z udziałem studentów. Motywowanie studentów przybiera różne sposoby i oddziałuje na różne pola życia młodych ludzi w społeczeństwie i wejściu na rynek pracy oraz karierze naukowców. Proces nauczania wspierany jest przez kompetentną kadrę nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych. Samorząd Studencki i organizacje studenckie mogą liczyć na systematyczne wsparcie zgodne z ich potrzebami, a przedstawiciele studenccy biorą aktywny udział w działaniach w obszarze jakości kształcenia. Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się jest systematycznie ewaluowany poprzez Badanie Atrybutów Marki (BAM) oraz podsumowywany przy udziale przedstawicieli studenckich. Proces ankietyzacji obejmuje kompleksowy system wsparcia studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. W tym celu Uczelnia posługuje się w największym stopniu stroną internetową <https://www.wsb.pl/wroclaw/> platformą Moodle oraz możliwością skontaktowania się z pracownikami Uczelni. Wszystkie powyższe sposoby dostosowane są także do osób ze szczególnymi potrzebami w związku z m.in. niepełnosprawnością lub pracą zawodową/studiami niestacjonarnymi. Platforma Moodle została zaprojektowana w sposób zrozumiały i przejrzysty dla studentów.

Zakres udostępnionych informacji obejmuje co najmniej: cele kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. W publicznym dostępie znajdują się także informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie oraz podstawowych wskaźników dotyczących skuteczności tego kształcenia. Znajdują się na platformie Moodle, po zalogowaniu na indywidualne konta studentów.

W ramach Badania Atrybutów Marki (BAM) prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracodawców), np. w zakresie oczekiwanej przez

odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. Dodatkowo użytkownicy strony internetowej mogą w dowolnym momencie zostawić swoją wiadomość/opinię za pomocą Formularza kontaktowego.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i adresowanej do różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania na kierunku. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, a uwagi mogą być na bieżąco zgłaszane przez odbiorców. W przypadku jakichkolwiek potrzeb zmian lub uzupełnienia, wprowadzane są stosowne zmiany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uczelnia posiada Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) zorientowany na ocenę realizacji efektów uczenia się i doskonalenia procesu kształcenia oraz podniesienie jakości kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów. Cel, strukturę, zakres działania i ogólne zasady funkcjonowania WSZJK określa Zarządzenie nr 21/2019 Rektora WSB we Wrocławiu z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie: Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (z późn. zm.). Zgodnie z zawartymi tam zapisami Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu zobowiązana jest do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na wszystkich prowadzonych kierunkach studiów, w każdej formie i na każdym poziomie kształcenia. W tym celu realizuje przyjętą Politykę Jakości oraz tworzy i doskonali Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, rozumiany jako komplementarny i przejrzysty zbiór świadomie zaplanowanych działań w zakresie poszczególnych obszarów procesu kształcenia, spójny z przyjętymi celami i strategią Uczelni. System zapewnienia jakości kształcenia w założeniu polityki jakości Uczelni dostarcza analiz i wniosków dotyczących funkcjonowania poszczególnych elementów procesu kształcenia oraz wskazuje kierunki działań naprawczych. WSZJK podlega stałej ewaluacji i zmianom, stosownie do potrzeb wynikających z uwarunkowań zewnętrznych oraz wewnętrznych. Ogólny nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK na wydziale pełni Dziekan. W celu

realizacji zadań Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Rektor powołuje Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (WZJK).

W celu realizacji zadań Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni działają:

- Organy Uczelni: Rektor, Dziekani, Senat, Rada Akademicka,
- Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia,
- Prodziekani,
- Menedżerowie kierunków i Kierownicy zespołów dydaktycznych,
- kierunkowe rady biznesu,
- dydaktyczne zespoły opiniodawczo-doradcze, o ile zostały powołane.

Zadaniem osób odpowiedzialnych za realizację Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest podejmowanie i koordynacja działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia na wszystkich kierunkach, formach i poziomach kształcenia. Doskonalenie jakości kształcenia jest cyklicznym procesem, na który składają się następujące rodzaje działań:

- projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów,
- monitorowanie procesu kształcenia i obsługi studentów, doktorantów i słuchaczy,
- analiza wyników monitoringu w formie raportów cząstkowych oraz zbiorczych zawierających wnioski i rekomendacje zmian w zakresie jakości kształcenia na Uczelni i poszczególnych Wydziałach,
- wdrażanie działań doskonalących (zapobiegawczych i korygujących) oraz ocena ich skuteczności.

W założeniu przyjętych rozwiązań formalnych w funkcjonowaniu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia uwzględniane są sprawy dotyczące następujących obszarów:

- analizy protokołów pohospitacyjnych,
- analizy obowiązujących procedur formalnych,
- analizy kształcenia zdalnego,
- analizy kształcenia w językach obcych,
- sprawdzania i weryfikacji efektów uczenia się,
- jakości prac dyplomowych,
- aktywnego włączenia interesariuszy zewnętrznych w system zapewnienia jakości kształcenia.

Realizacja założeń WSZJK w zakresie monitorowania procesu kształcenia leży w zadaniach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Po zakończonym semestrze sporządza on protokół z procesu doskonalenia jakości kształcenia (forma papierowa), który winien zawierać:

- analizę kart przedmiotów,
- analizę efektów uczenia się,
- analiza wykorzystania manuali/e-learningu na kierunku,
- weryfikację sposobu osiągania efektów uczenia się poprzez sporządzenie wykazu skontrolowanych prac okresowych oraz zaliczeniowych wraz z oceną dla każdego wytypowanego przedmiotu i dydaktyka, w tym praktyk studenckich.
- przegląd jakości prac dyplomowych oraz protokołów ocen i recenzji prac dyplomowych,
- statystyki sesji/dziekanatów,
- wyniki studenckiej oceny kadry dydaktycznej (OKD) na kierunku,

- analiza protokołów pohospitacyjnych,
- raport BAM,
- przegląd bazy dydaktycznej na kierunku,
- procedury formalnoprawne,
- badania losów absolwentów – Biuro Karier,
- ocena udziału interesariuszy wewnętrznych/zewnętrznych w kształtowaniu jakości kształcenia,
- ocena satysfakcji kadry dydaktycznej,
- Jednolity System Antyplagiatowy.

W celu usystematyzowania działań zmierzających do utrzymania wysokiej jakości kształcenia Dziekan WFiZ wydał zarządzenie wprowadzające procedury:

1. Procedura WSB-WW-PJK 01 „Projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów”,
2. Procedura WSB-WW-PJK 02 „Weryfikacja poprawności kart przedmiotów”,
3. Procedura WSB-WW-PJK 03 „Dobór i analiza obsady zajęć dydaktycznych”.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o przyjęte procedury wynikające z zarządzeń Rektora. Zostały one uszczegółowione w Procedurze PJK 01 „Projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów”, której celem jest opracowanie przejrzystego systemu tworzenia programów studiów i wprowadzania zmian w tych programach w ramach kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Finansów i Zarządzania we Wrocławiu. Projektowanie oraz dokonywanie zmian w programie studiów leży w zadaniach Menedżera Kierunku, który w procesie tym współpracuje i zasięga opinii kierunkowych rad biznesu oraz dydaktycznych zespołów opiniodawczo-doradczych, a następnie przedkłada program studiów Dziekanowi Wydziału. Dziekan Wydziału zasięga opinii poszczególnych organów i ciał doradczych wnioskuje do Senatu o ustalenie programu studiów. Rada Akademicka opiniuje efekty uczenia się dla programu studiów poszczególnych kierunków studiów. Samorząd Studencki opiniuje program studiów. Programy studiów konsultowane są także z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, w ramach cyklicznych spotkań Rad Biznesu. W WSB we Wrocławiu znajduje się Instytut Współpracy z Biznesem. Zakres prowadzonych konsultacji przy projektowaniu programów studiów skutkuje wykorzystaniem w procesie dydaktycznym innowacji dydaktycznych, osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym narzędzi i techniki kształcenia na odległość.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów opisane w uchwale rekrutacyjnej. Przyjęte zasady stwarzają warunki przejrzystości, bezstronności, równości szans. Pozwalają też na selekcję najlepszych kandydatów.

Zgodnie z obowiązującymi procedurami WSZJK na kierunku finanse i rachunkowość prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów. Wydziałowy Zespół monitoruje, analizuje i ocenia jakość kształcenia na wszystkich kierunkach studiów, tj. ocenia: zgodność efektów uczenia się realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów z efektami kierunkowymi, dobór metod weryfikacji osiągania efektów uczenia się, realizację efektów uczenia się w ramach praktyk studenckich, zgodność założonych efektów uczenia się z oczekiwaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi interesariuszy, rozkłady ocen zaliczeń i egzaminów. WZJK dokonuje także: przeglądów jakości prac dyplomowych i prawidłowości stosowania zasad ich oceniania, dokonuje przeglądów dokumentacji i wyników

studenckiej oceny kadry dydaktycznej; analizuje protokoły hospitacyjne; dokonuje przeglądów bazy dydaktycznej - regularnie raportując Dziekanowi stan bieżący, a także przedstawiając rekomendacje działań doskonalących.

W ramach bieżących prac związanych z monitorowaniem, analizą i oceną jakości kształcenia realizowane są ponadto następujące działania:

- programy studiów opiniowane są m. in. przez Rady Biznesu, składające się z przedstawicieli praktyków (biznesu),
- opracowywany jest i wdrażany program hospitacji zajęć dydaktyków nadzorowany przez Dziekana Wydziału we współpracy z właściwymi Menedżerami Kierunków,
- nadzorowany jest system rozliczania przeprowadzonych zajęć i wykonania pensum dydaktycznego,
- stosowany jest monitoring poziomu zdawania egzaminów, poziomu retencji, etc.,
- organizowane są dyżury pracowników i Władz Wydziału oraz spotkania ze studentami zarówno z inicjatywy Wydziału, studentów, jak i organizacji i grup studenckich (stanowią istotną płaszczyznę do wymiany doświadczeń, a przez to są doskonałym źródłem informacji dotyczącym oceny procesu dydaktycznego przez studentów),
- organizowane są zebrania zespołów dydaktycznych, dotyczące oceny programów i kierunków studiów oraz specjalności,
- stosowany jest monitoring systemu stypendialnego – stypendia: socjalne, specjalne, zapomogi.

W wyniku wprowadzenia kształcenia zdalnego w związku z pandemią COVID-19 podjęte zostały działania umożliwiające niezakłóconą realizację zadań WZJK. Dostosowano sposób prowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych, tak aby były one możliwe dla zajęć prowadzonych z wykorzystaniem MS Teams oraz platformy Moodle. Ponadto zwiększono kontrolę nad realizacją zajęć w trybie zdalnym. Główną rolę odegrali tu Menedżerowie Kierunków, którzy wraz z Działem Organizacji Dydaktyki i Działem E-learningu nadzorowali realizację procesu kształcenia.

Zgodnie z obowiązującymi procedurami WSZJK przegląd programu kierunku finanse i rachunkowość dokonywany jest systematycznie i uwzględnia szereg kryteriów z obszaru projektowania programu studiów, realizacji procesu kształcenia, weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, w tym również w ramach realizacji praktyk, analizy kadry dydaktycznej. Raporty Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia zawierają m.in.: analizę kart przedmiotów, analizę pokrycia kierunkowych efektów uczenia się przez efekty przedmiotowe; analizę wykorzystania manuali/e-learningu na kierunku, analizę metod weryfikacji osiągania efektów uczenia się na podstawie skontrolowanych prac okresowych oraz zaliczeniowych, w tym praktyk studenckich; przegląd jakości prac, protokołów ocen i recenzji prac dyplomowych wraz z raportami JSA; statystyki sesji/diekanatowe; analizę protokołów pohospitacyjnych; przegląd bazy dydaktycznej; badania losów absolwentów; ocenę udziału interesariuszy wewnętrznych/zewnętrznych w kształtowaniu jakości kształcenia. Efektem prac WZJK są rekomendacje działań doskonalących. Przy opracowywaniu raportów wykorzystywane są również dostępne wyniki kontroli zewnętrznych kierunków studiów, wyniki ankiet z realizacji procesu dydaktycznego wypełniane przez studentów w ramach systemu Oceny Kadry Dydaktycznej (OKD); wyniki bieżącego monitorowania realizacji programów kształcenia i gromadzone informacje na temat ewentualnych potrzeb dokonywania zmian, wyniki Badań Atrybutów Marki (BAM), wyniki oceny wdrożenia działań doskonalących i ich skuteczności w poprzednich semestrach). Badanie BAM odbywa się raz w roku i obejmuje takie obszary jak: Przyjazność – to dobra organizacja studiów i obsługi

administracyjnej oraz przyjazne podejście i Praktyczność – to dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. W badaniu uczestniczą: studenci, słuchacze i absolwenci, pracownicy administracyjni i dydaktyczni, pracodawcy współpracujący z WSB. W WSB we Wrocławiu znajduje się Instytut Współpracy z Biznesem, którego zadaniem jest m.in. współpraca z podmiotami zewnętrznymi w przygotowywaniu oferty produktowej oraz projektowaniu kierunków/ specjalności uwzględniających potrzeby rynku pracy. Współpraca w grupie Wyższych Szkół Bankowych daje możliwość wymiany doświadczeń m.in. poprzez rady dziekańskie i Fora Menedżerów Kierunków, co wspomaga wdrażanie rozwiązań m.in. w zakresie kształtowania efektów uczenia się. Ponadto w 2021 r. zrealizowano badania na ponad 6 tys. absolwentów. Wyniki porównywane są w Grupie.

Nie później niż do końca następnego semestru wszystkie stwierdzone w wyniku prac Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia wytyczne dotyczące doskonalenia muszą zostać wdrożone. Nadzór nad wdrożeniem działań doskonalących sprawuje Dziekan Wydziału. Danymi wyjściowymi z procesu doskonalenia są przykładowo:

- aktualizacja polityki i celów jakości jako narzędzi budowania świadomości organizacyjnej wśród pracowników dydaktycznych i administracyjnych,
- aktualizacja programów oraz kart przedmiotów,
- szkolenia i kursy organizowane dla podniesienia kwalifikacji zawodowych pracowników dydaktycznych, jak i administracyjnych,
- wprowadzenie dodatkowych, bezpłatnych zajęć dla studentów z przedmiotów, dla których zdawalność i średnia ocen są niskie,
- modernizacja infrastruktury zgodnie z potrzebami,
- zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych zgodnie z potrzebami,
- podejmowanie działań wspierających dydaktykę przez specjalistów zewnętrznych.

Przedstawione zespołowi oceniającemu wyniki ostatniego przeglądu programu studiów kierunku finanse i rachunkowość (za semestr zimowy 2021/2022.) wskazują, że funkcjonujący system jest w stanie zdiagnozować większość problemów w procesie kształcenia na kierunku, jednak wobec sformułowanych przez zespół oceniający PKA w niniejszym raporcie zastrzeżeń oraz zaleceń i rekomendacji odnośnie do powyższych obszarów uznać należy ten element systemu jakości wymaga podjęcia działań poprawiających jego efektywność.

Konieczność poprawy skuteczności realizacji części podejmowanych działań w zakresie kształtowania jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość wskazują zastrzeżenia sformułowane przez zespół oceniający w szczególności w odniesieniu do opisu założonych efektów uczenia się w kontekście wypełniania wymogów wynikających z opisu 6 i 7 poziomu PRK (kryterium 1), projektowania programu studiów w aspekcie wypełnienia wymogów prawa, w tym dostosowania metod kształcenia do założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności językowych (kryterium 2), weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych (kryterium 3).

Uczelnia nie wskazała dodatkowych mechanizmów gwarantujących cykliczną zewnętrzną ocenę jakości kształcenia na kierunku. W doskonaleniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku wykorzystywane są natomiast wyniki ocen PKA. Wystandaryzowanym i regularnie powtarzanym systemem pozyskiwania informacji od interesariuszy w obszarach determinujących jakość kształcenia są również Badania Atrybutów Marki.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku finanse i rachunkowość funkcjonują formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Na Wydziale Finansów i Zarządzania WSB we Wrocławiu funkcjonuje Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest stały monitoring jakości procesu dydaktycznego. W skład WZJK wchodzi również przedstawiciel studentów. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Przeprowadzona analiza procesu przeglądu i doskonalenia programu studiów wykazała następujące nieprawidłowości:

1. Na stosunkowo niską skuteczność realizacji części działań podejmowanych w obszarze obowiązującego WSZJK wskazują zastrzeżenia sformułowane przez zespół oceniający, w szczególności w odniesieniu do opisu założonych efektów uczenia się w kontekście wypełniania wymogów wynikających z opisu 6 i 7 poziomu PRK (kryterium 1), projektowania programu studiów, w tym dostosowania form i metod kształcenia do założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności językowych (kryterium 2), weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych (kryterium 3).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie przez Uczelnię działań w zakresie poprawy skuteczności funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia poprzez wykorzystanie wyników pogłębionej analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji umożliwiając ich efektywne wykorzystanie do poprawy jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, w tym w szczególności w obszarze opisu założonych efektów uczenia się, projektowania programu studiów oraz dostosowania metod kształcenia do założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności językowych, wyników weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych.

